

INFORMAČNÍ
SERVIS

SMO
SVAZ MĚST A OBCÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Ins

ČASOPIS
SVAZU MĚST A OBCÍ
ČESKÉ REPUBLIKY
29. ROČNÍK
ČÍSLO 10/2021

<http://www.smocr.cz>

**Právní
konference
2021**

**Svaz jednal
s vládou**

**Sociální bydlení v ČR –
analýzy a výzkumy**

**Celostátní finanční konference,
25.–26. listopad 2021, Praha-Vysočany**

Výhodné nákupy pro města a obce

Stabilní a silný partner ve světě e-commerce

- Registrace zdarma a bez podmínek
- Osobní obchodník, který se o vás postará
- Platba na fakturu se splatností
- Speciální ceník hned po přihlášení
- Dedikovaný tým pro veřejné zakázky
- Možnost AlzaBoxu ve vaší obci

Více na **alza.cz/pro-stat**

Pro registraci nás kontaktujte na e-mailové adrese **org@alza.cz** nebo volejte **+420778746889**.

Jsou obce SMART? A co to vůbec znamená?

Svaz měst a obcí ve spolupráci se svým nizozemským partnerem – VNG a Ministerstvem pro místní rozvoj pracuje na několika projektech, které mají za úkol pomáhat obcím, aby se chovaly efektivněji, využívaly nové technologie a řešily své problémy udržitelným způsobem. Naštěstí jsme už za dobou, kdy se jednotlivé firmy snažily prodat obcím své produkty a přesvědčovaly je, že budou SMART, když si koupí jejich skvělou lavičku, lampu nebo autobus. Ve skutečnosti je obec SMART, když své problémy nebo svoje vize řeší rozumně, efektivně, s ohledem na životní prostředí a kvalitu života svých občanů vůbec. Využívá sice technologie, ale ne samoúčelně, cílem není mít „chytré“ parkoviště, křižovatky, zastávky nebo autobusy. Cílem je mít čisté ovzduší, plynulou dopravu a spokojené uživatele veřejných služeb.

Proto se představitelé obcí nejrůznější velikosti, od obcí s cca 300 obyvateli až po statutární města, sešli v krásném Valašském Meziříčí. Naši partneři – experti z různých států spolupracující s VNG nebo představitelé českých, moravských a slezských obcí, které řeší své problémy chytré – SMART, nám ukazovali, jak přemýšlejí, jak projekty připravují, realizují a jak se učí vyhodnocovat výsledky takových projektů. Dozvěděli jsme se, jak uvažují obce v Nizozemí, Maďarsku, Belgii nebo v Portugalsku. Představitelé našich obcí nám ukázali, jak řeší své SMART projekty, jak to vypadá, když je projekt úspěšný, ale také s jakými problémy se při navrhování nebo realizaci projektu můžeme setkat, a nakonec jak může i dobře vypadající projekt špatně skončit.

Samozřejmě, jednou z důležitých otázek je, kde na daný projekt seženou obce potřebné finance. Jak všichni víme nebo tušíme, peníze na klasických strukturálních fondch postupně ubývají a navíc často nejsou určeny na ty projekty, které bychom nejvíce potřebovali řešit. Velmi nám také schází prostředky na důkladnou přípravu projektů. Čas mezi vyhlášením výzvy a jejím ukončením je často příliš krátký a do toho by projekt měl být inovativní, přispívat k ochraně klimatu a měl by také být sociálně odpovědný a přispívat k naší větší odolnosti (resilienci).

Vůbec není jednoduché připravovat investiční projekty v době, kdy nevíme, jak budou povolovány stavby – přinese nový stavební zákon opravdu zrychlení povolovacích procesů nebo naopak jejich kolaps? Co znamená taxonomie, jak se promítne do schvalování nejen dotací, ale i třeba půjček nebo pojištění nových staveb. A jak využít programů, o které se přímo žádá v Bruselu, jako jsou Horizon 2020 nebo LIFE.

Patrně nejlepší odpovědí na stále rostoucí řadu otázek je spolupráce. Spolupráce mezi obcemi, kdy řada z nich se už úspěšně podílí na mezinárodních projektech. Spolupráce přeshraniční, kde je Česká republika, mj. díky kolegovi Brandovi, našemu představiteli ve Výboru regionů, jedním z ledrů těchto programů. Spolupráce obcí, které řeší podobné problémy a některé je už úspěšně vyřešily, nebo spolupráce s ministerstvy – některé problémy totiž nelze řešit bez změny legislativy nebo spolupráce s vysokými školami, ústavy a neziskovými organizacemi (i když řadu takových organizací si obce musí založit samy). K takové spolupráci má přispět například projekt SMART Česko v praxi obcí a měst, kde vzniká hub – místo, kde se představitelé obcí a měst, řešitelé různých projektů mohou setkávat a vyměňovat si své zkušenosti. K tomu slouží projekt na vzdělávání zastupitelů a úředníků samospráv „ESO“ nebo projekt zaměřený na společnou podporu lokální ekonomiky „OLEK“.

SMART tedy nejsou předměty, ať už jsou sebechytřejší, SMART je obec, která řeší své problémy ve spolupráci s ostatními.

Dan Jiránek

Krátké zprávy	4
PRÁVNÍ KONFERENCE 2021 OPĚT OTEVŘELA ŘADU AKTUÁLNÍCH TÉMAT	6
Nárůst cen stavebních materiálů	13
Milostivé léto odpustí dlužníkům také část dluhů vůči obcím	13
Jak má vypadat bezpečná škola?	14
Konference Odpady a Obce	16
Předsednictvo Svazu jednalo s vládou	17
Fotogalerie z Právní konference	18
Sociální bydlení v ČR – analýzy a výzkumy	20
Jde to i jinak aneb Postřehy z návštěvy na jižní Moravě	22
Projekty: Jak připravovat chytré projekty a jak do toho zapojit občany?	25
Z návštěvy 67. sněmu rakouských samospráv v Tullnu	26
Starosti starostů: Není Kyjov jako Kyjev	28
Právní poradna	29
Legislativa	30
Právní Z jednání orgánů Svazu	33
Soutěže: Město pro byznys	36
Zlatý erb	37
Strom roku	37
Architekt obci	38

ČASOPIS SVAZU MĚST A OBCÍ ČR

Vychází v nákladu 3000 ks zdarma.

Vydává SMO ČR.

Kancelář: Kongresové centrum Praha,
ul. 5. května 1640/65, 140 00 Praha 4,
tel.: 234 709 711, e-mail: zgrajova@smocr.cz.

ID datové schránky: 5fkgwn3

Za zpracování a obsahovou náplň odpovídá redakce.

Grafická úprava a DTP: Vladimír Spívala.

Uzávěrka tohoto čísla 1. 10. 2021.

MK ČR E 14584

Na titulní straně Děčín.

Foto: Josef Zoser, bývalý senátor
a starosta Jiřetina pod Jedlovou

Ins

Nedostatek praktických lékařů pro dospělé – téma projednáváme v Senátu

6. září 2021, Praha

Na začátku září uspořádal Výbor pro zdravotnictví Senátu Parlamentu ČR kulatý stůl zaměřený na problematiku nedostatku praktických lékařů na území České republiky. S podněty na řešení této otázky se často obrací občané i starostové právě na senátory, proto měl Senát zájem toto téma otevřít a situaci napomoci. V rámci kulatého stolu vystoupilo několik řečníků, kteří popsali některá úskalí. Úvodní příspěvek, zaměřený na statistiky počtu praktických lékařů v ČR, přednesl senátor Roman Kraus, který mj. upozornil na problém feminizace, kdy mnoho mladých lékařek odchází

na mateřské dovolené. Současné je téměř 38 % lékařů starších 60 let. Nejvíce postiženými regiony, co se stárnutí praktických lékařů týče, je Jihomoravský, Jihočeský a Ústecký kraj. Kapacity lékařů jsou současně nevyvážené – převažují ambulantní specialisté nad praktickými lékaři.

Dále vystoupil Petr Šonka, předseda Sdružení praktických lékařů. Upozornil na fakt, že potenciál všeobecných praktických lékařů není v ČR dobře využit, mají omezené kompetence, přitom vyřeší potíže 80 % pacientů a pouze 20 % putuje dál ke specialistům. Jako stěžejní problém se jeví neochota mladých lékařů odcházet do periferií měst. Popsal role jednotlivých aktérů, kdy obce a kraje by měly hrát roli zejména při poskytování dotací lékařům, udělování stipendií, zajišťování bydlení a výbavy ordinací. Zdravotní pojišťovny jsou potom hlavním gestorem při tvorbě sítě lékařů, měly by lékařům poskytovat různé pobídky. Od Ministerstva zdravotnictví je potom potřeba kvalitně nastavené speciální vzdělávání, urychlená implementace klíčových bodů reformy primární péče, více rezidenčních míst či investice do primární péče.

Od dalších řečníků, kterými byli Roman Škulec, ředitel Institutu postgraduálního

vzdělávání ve zdravotnictví, Svatopluk Býma, předseda Společnosti všeobecného lékařství ČLS JEP, a Helena Rögnerová, náměstkyně pro ekonomiku a zdravotní pojištění Ministerstva zdravotnictví, byly prezentovány příspěvky týkající se struktury vzdělání všeobecných praktických lékařů, informace o dotačních programech pro lékaře a další možnosti řešení a motivace pro příchod lékařů na venkov.

Následně již kulatý stůl probíhal ve formě diskuse, v rámci které zaznívaly od jednotlivých řečníků některá další úskalí a současně i návrhy na řešení situace. Michaela Matoušková, náměstkyně hejtmana pro oblast zdravotnictví Pardubického kraje, zmínila možnost vytvoření sdílených ordinací v rámci krajů, které by měly být podporovány ze strany státu. Za Svaz se kulatého stolu

zúčastnil starosta Karel Rejchrt, který upozornil na problémy s vyliďňováním venkova právě z důvodů, že zde některé služby pro občany chybí. Vhodné by bylo pracovat již se studenty lékařských fakult a nabídnout jim určité bonusy, aby měli motivaci jít po studiích na venkov pracovat. Během závěru diskuse zaznělo, že právě starostové jsou ti, na které se občané obrací v případě, že nemohou praktického lékaře sehnat. Došlo ke shodě, že bude potřeba vytvoření systému bonusů pro studenty lékařských oborů, přičemž důležitou

rolí v podobě motivace by zde mohly sehrát právě lékařské fakulty.

Národní plán obnovy byl schválen

6. září 2021

Evropská komise, respektive Ministři financí zemí Evropské unie, schválila český Národní plán obnovy. Ten se díky tomuto zařadil do řady šestnácti plánů, které již jsou schváleny. Česká republika by nyní mohla díky tomuto kroku získat až 13 % z celkové částky, na kterou bude mít nárok. Celkem se očekává, že by Česká republika mohla čerpat 180 miliard korun, o čemž jsme již informovali v dřívějších vydáních INS. Tyto prostředky pocházejí z tzv. mimořádného unijního fondu obnovy. Než ovšem proběhnou první řádné platby, je ještě nutné, aby Česko vyřešilo problematiku střetu zájmů, což je sporný bod, o kterém byli zodpovědní zástupci České republiky informováni v červenci 2021.

Svaz schválení Plánu vítá, i nadále bude bojovat za co možná nejširší uplatnění územní dimenze a co možná nejvíce výzev určených pro české samosprávy. V tomto kon-

textu nyní probíhají na jednotlivých resortech jednání a plánuje se vznik případných dalších pracovních skupin, kam bude Svaz své zástupce nominovat tak, aby byl hlas území co možná nejvíce slyšet. O dalších podrobnostech budeme včas informovat.

Územní partneři jednali v Letohradu

16.-17. září 2021, Letohrad

Územní partneři se sešli po delší době, kdy bylo možné realizovat jednání pouze v online podobě. Tato neformální platforma je složena kromě zástupců Svazu také ze zástupců Asociace krajů, Sdružení místních samospráv, Národní sítě místních akčních skupin, České biskupské konference a Spolku pro obnovu venkova.

Během dvoudenního jednání v Letohradu, kam účastníky pozval hejtman Pardubického kraje Martin Netolický, přítomní projednali řadu témat, která jsou pro všechny zástupce územních partnerů relevantní. Jednalo se o nastavení evropských dotačních titulů, a to zejména v kontextu v současnosti diskutovaného Národního plánu obnovy. Diskuse se dotkla také letos nově představeného Informačního systému pro sběr projektových

záměrů a digitálně technických map. Kromě zástupců výše uvedených asociací se jednání zúčastnili také zástupci Ministerstva pro místní rozvoj a Ministerstva průmyslu obchodu.

Jak je to s výstavbou sítí pro vysokorychlostní internet?

15. září 2021, Praha

Zprávu o naplňování Akčního plánu 2.0 k provedení nedotačních opatření pro podporu plánování a výstavby sítí elektronických komunikací schválila v září vláda. Připravilo ji Ministerstvo průmyslu a obchodu a mj. z ní vyplývá, že se překážky při plánování a výstavbě sítí vysokorychlostního internetu (VRI) daří odstraňovat. Dalším krokem k usnadnění rozvoje VRI je novela zákona o elektronických komunikacích. Podle ministerstva se během dvou let z Akčního plánu 2.0 podařilo naplnit řadu bodů, další se postupně řeší – například již zmínovaná novela zákona o elektronických komunikacích. Jedním z už zavedených systémových opatření jsou například Broadband Competence Office (BCO). Tyto regionální kanceláře v úzké spolupráci se státními institucemi, samosprávou a poskytovateli internetu pomáhají s odstraňováním překážek rozvoje vysokorychlostního internetu přímo v jednotlivých krajích České republiky. Naplňováním Akčního plánu se také vytváří základ pro to, aby se mohly realizovat strategické cíle Národního plánu obnovy. Ten pomůže s oživením české ekonomiky a napravováním hospodářských a sociálních škod způsobených pandemií koronaviru.

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže má bezesporu své opodstatnění

22. září 2021, Praha

V Lichtenštejnském paláci se uskutečnila slavnostní konference k 30. výročí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Zúčastnili se jí představitelé státní správy, územních samospráv, profesních sdružení, advokacie i akademických institucí. Konferenci zahájil svým projevem předseda Úřadu Petr Mlsna, který zdůraznil důležitost ÚOHS pro fungování tržní ekonomiky, připomněl také roli Úřadu v oblasti veřejného zadávání, veřejné podpory či významné tržní síly. Zdravici pronesl předseda Poslanecké sněmovny Radek Vondráček. Premiér An-

drej Babiš hovořil mimo jiné o významné roli Úřadu při schvalování veřejných podpor směřovaných na překonávání následků koronavirové pandemie. Vyzdvihl, že Úřad při odhalování kartelů mezi uchazeči o veřejné zakázky patří mezi nejlepší v Evropě. Na konferenci vystoupil zástupce Ministerstva průmyslu a obchodu náměstek Jan Dejl či Vlastimil Fidler z Ministerstva pro místní rozvoj. Rektor Univerzity Karlovy Tomáš Zima připomněl společné vědecké projekty. Historicky první předseda Úřadu Stanislav Bělehrádek vzpomněl na počátky Úřadu a problémy při jeho ustavování. Konferenci završily projevy místopředsedů ÚOHS, kteří přítomné seznámili s nejdůležitějšími tématy, které Úřad v jednotlivých oblastech své působnosti řeší nebo se jimi bude v nejbližší budoucnosti zabývat.

Bariéry odchodu z domácího násilí

23. září 2021, Praha

Bílý kruh bezpečí pořádal při příležitosti 30. výročí vzniku odbornou konferenci na téma „Bariéry odchodu z domácího násilí“. Na konferenci vystoupili mj. forezní psycholožka a soudní znalkyně Ludmila Čírtková, soudce trestního kolegia Nejvyššího soudu Tomáš Durdík, předseda trestního kolegia Nejvyššího soudu František Púry a soudkyně Ústavního soudu ČR Kateřina Šimáčková. Cílem konference bylo představit bariéry odchodu z domácího násilí a nastínit možnosti jejich minimalizace. Už osm let platí v Česku zákon o obětech trestných činů, v němž jsou vymezena i jejich práva. Jejich seznam se postupně rozšiřil i díky podnětům organizace Bílý kruh bezpečí, přesto ti, kteří se stanou obětí kriminálních činů, mnohdy svých práv nevyužijí, neboť se v nich dostatečně nevyznají. Z pohledu obětí znamená domácí násilí promarněný životní čas. Z pohledu společnosti je domácí násilí ekonomicky drahé. To jsou důvody, pro které je nutné minimalizovat bariéry, které brání obětem dosáhnout na svá práva a pomoc. Řešení domácího násilí spočívá nejen v tom, že obětem domácího násilí je poskytováno psychologické a právní pora-

denství, ale také ve zlepšení jejich přístupu k sociální a ekonomické podpoře a v usnadnění procesů, jejichž prostřednictvím hledají pomoc u úřadů. V tomto procesu mají své nezastupitelné místo i územní samosprávy.

Svaz vyjednal miliardu na sportoviště

29. září 2021, Praha

Na svátek sv. Václava přislíbil premiér Andrej Babiš zástupcům Předsednictva Svazu jednu miliardu Kč a urychlené vypsání dotační výzvy na výstavbu sportovních zařízení pro města a obce. Sváteční úterý se neslo ve znamení úspěšného setkání členů Předsednictva Svazu – předsedy Františka Lukla, starosty Kyjova, a místopředsedů Miroslava Žbánka, primátora Olomouce, a Pavla Drahovzala, starosty Velkého Oseku, s premiérem Andrejem Babišem, ministryní pro místní rozvoj Klárou Dostálovou a vedením Národní sportovní agentury v čele s jejím předsedou Filipem Neusserem. Cílem jednání zástupců Svazu bylo získat finance na výstavbu sportovních zařízení pro města a obce formou dotačního titulu. Premiér Andrej Babiš přislíbil celkem 1 miliardu Kč a brzké vypsání dotační výzvy. Z důvodu urychlení dotačního procesu města a obce budou žádosti zasílat na Ministerstvo pro místní rozvoj – ministryně Klára Dostálová přislíbila vypsání výzvy v řádu týdnů. Proč bylo třeba situaci urgentně řešit? Přislíbené finance pokryjí zrušenou výzvu „Sportovní infrastruktura – Investice nad 10 mil. Kč“, kterou Národní sportovní agentura v srpnu tohoto roku bez náhrady zrušila a ve které žádaly desítky obcí s již připravenými stavebními projekty. „Každou korunu, kterou vynaložíme do sportovišť, vynaložíme pro zdraví a zábavu našich občanů,“ řekl předseda Svazu František Lukl a dodal: „Všechna města a obce svými dotačními podporují sportovní a spolkovou činnost každoročně miliony korun.“

Ministerstvo pro místní rozvoj vypíše dotaci z programu Podpora rozvoje regionů, jako tomu bylo v minulém roce s tím, že nebude omezena horní hranice počtu obyvatel obce.

XXIV. celostátní finanční konference

25.–26. listopad 2021, Clarion Congress Hotel Prague

I LETOS VÁS ČEKÁ ŘADA ZAJÍMAVÝCH AKTUÁLNÍCH TÉMAT. ZVÁNI JSOU NAŠI PŘEDNÍ POLITICI, DOSTATEČNÝ PROSTOR BUDE I PRO DISKUSE A VAŠE PODNĚTY.

Radka Vladyková, Petr Vokáč, Miroslav Žbánek, Martin Netolický, Miroslav Veselý, Jakub Joklík

Právní konference 2021 opět otevřela řadu aktuálních témat

První celorepublikovou akci, která se po dlouhé době konala prezenční formou, byla Právní konference, kterou Svaz pořádá ve spolupráci s advokátní kanceláří KVB. Uskutečnila se opět na Seči ve dnech 1. až 3. září 2021. Byl to již její šestý ročník a cestu na ní vážilo téměř 200 účastníků. Cílem Právní konference je především reagovat na změny legislativy týkající se samosprávy, přiblížit úskalí nových právních předpisů, ale dát také poměrně široký prostor k diskusi. Letošní konference hledala odpovědi na řadu otázek typu: Jaká jsou nejčastější pochybení obcí při výkonu samostatné působnosti? Jak se mají obce připravit na novou sbírku právních předpisů ÚSC? Jak správně nastavit odpadové vyhlášky? Jak bude vypadat územní plánování podle nové právní úpravy nebo jaké změny nastávají v procesu zadávání veřejných zakázek? Zkrátka aktuálních témat bylo k projednání opravdu mnoho.

Více než třicet řečníků a obsah konference rozdělený do devíti tematických bloků. VI. právní konference, dá se říci že již tradičně, trvala od středečního večera do pátečního pozdního oběda, není proto možné shrnout jednotlivé přednášky a diskuse do několika stran textu. I přesto se pokusíme přiblížit alespoň to

nejzajímavější. Pro ty, co mají o obsah hlubší zájem, budou k dispozici videonahrávky jednotlivých přednášek, které budeme postupně uvolňovat na internetových stránkách www.poradnaproobce.cz/video. Dodejme, že záštitu nad Právní konferencí převzal ministr vnitra Jan Hamáček.

Před oficiálním zahájením – z oblasti trestního práva

Stejně jako u předcházejících ročníků se účastníci sešli již v předvečer oficiálního zahájení, tedy ve středu 1. září. A nikoli jen kvůli připravenému večírku, vyslechnout si přijeli především zajímavé vystoupení Martina Richtera, advokáta se specializací na trestní právo, na téma trestná činnost zastupitelů.

Martin Richter se ve své prezentaci zabýval otázkou stíhání veřejně činných osob, které jsou důvodně podezřelé z trestné činnosti ve vztahu ke svobodné soutěži politických sil. Zastupitelé se jako členové orgánu obce podílejí na rozhodování o mimořádném množství záležitostí. Čemu při tom musí věnovat pozornost? Jak se mají vyhnout riziku trestní odpovědnosti? A může justice vůbec přezkoumávat politická rozhodnutí, když není účastníkem politické soutěže a politicky se nezodpovídá? Martin Rich-

ter v této souvislosti citoval část odůvodnění jednoho nálezu Ústavního soudu: „Navíc nejde pouze o samotného stěžovatele. Politický systém České republiky je založen na volné soutěži a článku 22 Listiny základních práv a svobod ukládá povinnost umožňovat a ochraňovat svobodnou soutěž

politických sil. Státní orgány vstupující autoritativně do této sféry musí konat velice obezřetně a jejich zásahy mohou být odůvodněny pouze silným obecným zájmem. Takovým zájmem je nepochybně stíhání veřejně činných osob, které jsou důvodně podezřelé z trestné činnosti. V konfrontaci těchto zásad však požívá vyšší ústavní ochrany princip volné soutěže politických sil a neodůvodněný zásah státu je potenciálním rizikem i pro samotnou demokracii.“

Rozhodovací proces pak rozdělil do dvou částí – **správcovskou** (politickou, záměrovou) část rozhodovacího procesu a **realizační** (hospodářskou, výkonnou) část. V rámci realizační části rozhodovacího

procesu jsou naplňovány jednotlivé kroky politického zadání. Nutno podotknout, že k nejčastějším pochybením dochází právě v realizační části rozhodovacího procesu. Dále upozornil, že z pohledu trestního práva rozhodně neplatí, že kdo nic nedělá, nic nezkaží, a že podle § 112 trestního zákoníku se jednáním rozumí i opomenutí takového konání, k němuž byl pachatel povinen.

Znatelný rozruch v sále vyvolal prezentovaný případ starosty odsouzeného za úmrtí ženy, která zemřela po pádu v důsledku laické (a tudíž neodborné) rekonstrukce schodů. Martin Richter uvedl více příkladů, kdy jsou ohýbána pravidla z důvodu, že si starostové myslí, že výsledek bude společensky prospěšný. V závěru své přednášky upozornil, že při rozho-

dovacím procesu se nemusíte spoléhat jen sami na sebe, ale můžete používat i interní nebo externí odborníky, můžete využívat také své spolupracovníky. Při spoléhání na ostatní ale platí, že si musíte dávat pozor na:

- volbu osoby, na kterou spoléháte,
- předání úplných informací,
- kontrolu výstupů.

Odpady, stavební zákon, nová legislativa ve vztahu k obcím, školství... První oficiální jednací den

Oficiálně zahájila Právní konferenci výkonná ředitelka Svazu Radka Vladyková ve čtvrték 2. září. Přivítala přítomné a představila řečníky. Krátkou zdravici připojil pardubický hejtman Martin Netolický, který se následně věnoval otázce nového stavebního zákona. Jednoznačně deklaroval svůj kritický pohled na novou právní úpravu stavebního práva. Kupříkladu poukázal na to, že vybavení nových stavebních úřadů má být hrazeno z Národního plánu obnovy, tedy z peněz určených na obnovu ekonomiky členských zemí Evropské unie po covidové epidemii, což nevnímá jako vhodné řešení. „Stavební zákon byl špatně připraven, relevantní a praxí podložené připomínky řady odborných organizací, jako je Svaz, Sdružení místních samospráv nebo Asociace krajů, nebyly vůbec brány v úvahu, a ještě nás tedy velmi zaměstná.“ Za nepřítomného předsedu Svazu pozdravil přítomné místopředseda Svazu Miroslav Žbánek.

Nová legislativa ve vztahu k obcím

Čtvrteční dopolední blok byl celý vyčleněn zástupcům Ministerstva vnitra. Náměstek ministra vnitra Petr Vokáč ve svém vystoupení hovořil o možných změnách zákonů souvisejících s chodem obcí. Uvidíme, co z odborných podkladů využije budoucí politická reprezentace vzešlá z voleb. Náměstek Vokáč by za ministerstvo rád navrhl novou úpravu meziobecní spolupráce, upravil vzdělávání úředníků územních samosprávních celků, reformou by podle něho měl projít rovněž systém voleb do zastupitelstev obcí a upravit by se mohlo i odměňování členů zastupitelstev. Všechny tyto body jsou dlouhodobě diskutovány a tak skutečně můžeme očekávat, že se k nim i budoucí ministr vnitra v nějaké podobě

vrátí. Z projednávaných bodů asi největší pozornost vzbudila právě otázka nového nastavení meziobecní spolupráce, která by obcím umožnila například sdílení úředníků, kteří by mohli být obcím nápomocni při realizaci některých činností.

Nejčastější pochybení obcí při výkonu samostatné působnosti

Ředitel odboru veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra Miroslav Veselý nejprve poukázal na nejčastější pochybení při konání zastupitelstev obcí v době nouzového stavu a pořízování zápisů z těchto jednání, poté na častá pochybení v oblasti odměňování členů zastupitelstev obcí, pochybení při nakládání s nemovitým majetkem či při plnění povinností

podle informačního zákona. A k jakým kuriozním pochybením za poslední rok u obcí došlo? Bylo to například vyřizování žádostí o informace advokátem místo povinného subjektu či prodleva při vyřízení žádosti finančního výboru o součinnost obecního úřadu.

Miroslav Veselý rovněž upozornil, že dozorová činnost ministerstva je zaměřena mimo jiné na posuzování zákonnosti **obecně závazných vyhlášek**. Obce mají ze zákona povinnost Ministerstvu vnitra zasílat vydané obecně závazné vyhlášky. Řada obcí však tuto povinnost neplní. Obecní normotvorba rozhodně není jednoduchou záležitostí. Ředitel Veselý varoval před bezmyšlenkovitým opisováním obecně závazných vyhlášek od jiných obcí. Za základní zásady při tvorbě obecně závazných vyhlášek považuje, aby:

- vydání nové či změně stávající OZV předcházela podrobná analýza dosavadní úpravy i navrhovaných změn (dopady na rozpočet obce, způsob vymáhání povinností),

- obec musí být schopna přijatou regulaci obhájit (např. regulace veřejného pořádku, výjimky z doby nočního klidu, úlevy a osvobození od poplatku pro určité skupiny poplatníků),
- změnové OZV využívat pouze v případě drobných úprav,
- OZV vydávat s dostatečným časovým předstihem před její účinností (zákon o obcích předpokládá 15 dnů).

Obce nejvíce vydávají OZV v oblasti místních poplatků. A zde se také nejvíce chybí. Dlouhodobě asi polovina všech nezákonných obecně závazných vyhlášek jsou právě vyhlášky o místních poplatcích. V roce 2020 se dokonce jednalo o 90 % všech pochybení. Mezi **hlavní příčiny nezákonnosti** v roce 2020 patřilo zejména:

- nedostatečné vymezení veřejných prostranství u místního poplatku za užívání veřejného prostranství (např. demonstrační výčet veřejného prostranství, nečitelné mapy),
- poskytování osvobození a úlev od poplatku bez relevantního zdůvodnění,
- vlastní úprava dokazování a prokazování nároků na osvobození a úlevy (tato oblast je komplexně upravena daňovým řádem).

Sbírka právních předpisů ÚSC a některých správních úřadů

Vedoucí oddělení metodiky dozoru Odboru veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra Jakub Joklík představil účastníkům konference novou právní úpravu vyhlášení právních předpisů obcí a krajů včetně návrhu informačního systému Sbírky právních předpisů územních samosprávních celků a některých správních úřadů.

Zákon č. 35/2021 Sb., o Sbírce právních předpisů územních samosprávních celků a některých správních úřadů, nabude účinnost od 1. 1. 2022. Správcem Sbírky je Ministerstvo vnitra. Co je hlavním cílem nové právní úpravy? Vznikne centrální, úplný a přehledný systém publikace právních předpisů obcí (obecně závazných vyhlášek i nařízení obcí), který posílí právní jistotu občanů. Každý občan se tak bude moci podívat, jaké právní předpisy v té které obci platí. Bude si moci vyhledávat na internetu podle požadovaného klíče.

Pro obce tak vzniknou některé nové povinnosti. Právní předpis nabývá platnosti dnem vyhlášení ve Sbírce právních předpisů ÚSC. Společně s právním předpisem se vyplňují metadata, to jsou údaje týkající se právního předpisu obce. Obce budou mít povinnost vyhlášovat právní předpis v otevřeném a strojově čitelném formátu. Právní předpis společně s metadaty budou do Sbírky vloženy prostřednictvím elektronického formuláře do datové schránky správce Sbírky. Pozor, za úplnost a správnost bude odpovídat vkladatel. O vyhlášení právního předpisu ve Sbírce právních předpisů ÚSC informuje obec na své úřední desce. O vyhlášení právního předpisu ve Sbírce bude obec „automaticky“ vyzuměna.

Obce budou do Sbírky vkládat rovněž stávající vyhlášky, a to do tří let ode dne nabytí účinnosti zákona, tj. do 1. 1. 2025. Pokud tak obce neučiní, současné právní předpisy obcí pozbydou platnosti, a to přímo ze zákona. V následujících letech tak obce budou ve svých vyhláškách a nařízeních „dělat velký úklid“. Za 30 let se na mnoha obcích nahromadilo množství právních předpisů, které bude nutné projít a ověřit jejich platnost. Může se stát, že mnohé z nich jsou již v rozporu se stávající legislativou.

Co přináší obcím nová odpadová legislativa

Poslední dopolední blok byl věnován nové odpadové legislativě. Aby to byl pohled více konkrétní, byla tato problematika probírána z pohledu Ministerstva životního prostředí, aplikující starostky obce, ale rovněž z pohledu Ministerstva vnitra, které dozoruje poplatkové vyhlášky. Řečníky doplnil i zástupce advokátní kanceláře KVB.

Jako první vystoupil Štěpán Jakl z Ministerstva životního prostředí, který se zaměřil na otázky související s povinnostmi obcí ve vztahu k zajišťování odděleného soustředěného komunálních odpadů tak, jak vyplývají z nových odpadových předpisů. Zejména na cíle, které budou muset obce splnit, rozšíření rozsahu odděleně soustředěných odpadů a na omezení vztahující se k energetickému využívání a skládkování vytríděných odpadů. S otázkou třídění odpadů v obcích souviselo i další téma příspěvku – poplatky za ukládání odpadů na skládku podle nového zákona o odpadech a úleva, která je zákonem nastavena pro obce.

Olga Dočkalová, starostka obce Sudice, se na odpadovou problematiku podívala pohledem aplikující obce. Podle ní se jednoznačně zvýšilo „papírování“. Obce, mimo dalších povinností, musí připravovat nové obecně závazné vyhlášky. Upozornila: **Nezapomeňte si připravit a vydat novou vyhlášku k poplatkům za odpad.**

Právě problematice nových odpadových vyhlášek se věnoval Jakub Joklík z Ministerstva vnitra. Jakub Joklík je určitě osoba z nejpovolnějších, neboť právě jeho oddělení bude kontrolovat správnost obcemi vytvořených vyhlášek. Obce, které chtějí i v příštím roce vybírat poplatky či jinou úhradu od nepodnikajících

osob i v roce 2022, musejí zavést poplatky za odpady dle nové právní úpravy, a to formou vydání obecně závazné vyhlášky, která musí nabýt účinnosti již 1. ledna 2022. Bez vydané vyhlášky by nemělo být možné jakoukoliv úhradu či poplatek nadále vybírat.

S přijetím nového zákona o odpadech (zákon č. 541/2020 Sb.) došlo ke změně zákona o místních poplatcích a k naprosté změně dosavadních způsobů zpoplatnění odpadového hospodářství. V roce 2021 sice obce ještě mohly vybírat poplatky dle zaběhnutých systémů, od příštího roku je však třeba výběr poplatků přizpůsobit nové právní úpravě zákona o místních poplatcích, tj. zavést jeden ze dvou poplatků – **poplatek za obecní systém odpadového hospodářství, nebo poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci**, který dává na výběr jeden ze tří základů:

- hmotnost vyprodukovaného odpadu
- objem vyprodukovaného odpadu,
- tzv. kapacita soustředovacích prostředků (jednoduše kapacita nádob jako popelnice, pytle apod. na směsný komunální odpad).

Hmotnostní či objemový základ vyžadují součinnost svozové společnosti, které se doposud většině obcí nedostane, reálně tak v úvahu připadají dvě varianty – poplatek za hlavu (poplatek za obecní systém odpadového hospodářství), nebo poplatek za nemovitost (poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci), kde základem bude kapacita nádob.

Jaký poplatek tedy zavést? Na tuto otázku logicky neexistuje jednoznačná a pro všechny obce platná odpověď. Každý ze zmíněných poplatků má svá poziti-

va i negativa. Poplatek za obecní systém odpadového hospodářství je jednoduchý na správu, kdy každý platí poplatek v paušální výši bez ohledu na to, kolik odpadu reálně vyprodukuje, nebo kolik a jak velkých nádob využívá. Ano, je pravdou, že praxe v mnoha obcích byla taková, že byly přidělovány známky např. jen na jednu nádobu pro čtyři osoby apod., nicméně takový postup neměl a nemá oporu v právních předpisech.

Nevýhodou poplatku za obecní systém odpadového hospodářství je pak to, že vůbec nereflexuje skutečnost, kdo kolik odpadu vyprodukuje, a postrádá tak motivační prvky. Kromě toho je jeho dalším úskalím i fakt, že v nemovitostech, kde není k trvalému pobytu přihlášena žádná osoba, je hrazen pouze poplatek za jednu osobu (poplatníkem je v takovém případě vlastník), byť zde může reálně žít i více osob, které jsou však k trvalému pobytu přihlášeny v jiné obci.

Výhodou kapacitního základu u poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci je to, že pokud má obec dostatečné množství svozových variant (různé velikosti nádob a různé četnosti svozů), může tento poplatek fungovat motivačně k produkci méně směsného komunálního odpadu. Plátce totiž může ušetřit tím, když mu bude stačit menší nádoba nebo si vystačí se svozem jednou za dva týdny namísto týdenního svozu. Stinnou stránkou tohoto poplatku může být vyšší náročnost jeho správy, větší snaha plátců poplatkovou povinnost obcházet (např. černými skládkami, převážením odpadu do jiných obcí apod.). Tuto snahu lze sice částečně řešit zavedením tzv. minimálního základu dílčího poplatku, tedy jakýmsi paušálním prvkem, nicméně nastavení minimálního základu ve správné výši, aby

fungoval motivačně, je spojen s komplikovanou ekonomickou úvahou.

Posledním řečníkem bloku věnovaného odpadové legislativě byl Tomáš Auer z KVB advokátní kanceláře, která společně se Svazem na portálu poradnaproobce.cz připravila speciální podstránku. V rámci úvah o správné volbě poplatku, o nastavení jeho výše můžete využít přehledu všech podstatných informací i kalkulaček výnosu jednotlivých poplatků na webové stránce [Poradny pro obce \(www.poradnaproobce.cz/odpadova-legislativa\)](http://Poradny.pro.obce). Kromě toho zde naleznete nejčastější dotazy či automatické vzory obecně závazných vyhlášek. Pro ty, kteří si nechtějí s přípravou obecně závazné vyhlášky a studováním nové právní úpravy lámat hlavu, je pak k dispozici Vyhláška bez starostí, kdy pro vás kvalifikovaný tým odborníků připraví kompletní poplatkovou vyhlášku dle vašich požadavků.

Jakkoliv je na přípravu nové vyhlášky ještě poměrně dost času, je třeba mít na paměti, že nejpozději **v první polovině prosince by měla být vyhláška schválena zastupitelstvem obce** tak, aby mohla nabýt účinnosti k 1. lednu 2022. Budete-li vydávat novou poplatkovou vyhlášku, pak je vhodné přizpůsobit nové právní úpravě i obecně závaznou vyhlášku o stanovení obecního systému odpadového hospodářství. Tu sice, pokud neodporuje nové právní úpravě, není nezbytné přijímat, s ohledem na změnu zákona a terminologie je však vhodné odpadové vyhlášky vyřešit najednou.

Co přinese obcím rekodifikace stavebního práva

Ve Sbírce zákonů byl v červnu zveřejněn jeden z nejdůležitějších zákonů tohoto volebního období – nový stavební zákon. A právě tomu byla věnována první polovina čtvrtého odpoledního bloku, ve kterém vystoupilo hned pět řečníků.

Předně vystoupila náměstkyně pro místní rozvoj Marcela Pavlová. Konstatovala, že nový stavební zákon bude nabývat účinnosti postupně, úplná účinnost nastane 1. července 2023. Zákon provádí reformu veřejné stavební správy, zrychluje a zefektivňuje pořizování územně plánovací dokumentace a povolovací procesy a zohledňuje nové technologie, zejména digitalizaci a elektronizaci veřejné správy. Na její slova reagoval místopředseda Svazu Pavel Drahovzal. Zdůraznil, že Svaz v průběhu celého legislativního procesu zastával konzistentně negativní postoj k nové struktuře stavebních úřadů a vzniku Nejvyššího stavebního úřadu.

Jak bude vypadat územní plánování podle nové právní úpravy? Na to se pokusil odpovědět Roman Vodný z Ministerstva pro místní rozvoj. Územní plánování je klíčovým momentem, prostřednictvím něhož obce nastavují pravidla, na základě kterých bude výstavba na jejich území probíhat. Roman Vodný uvedl základní přehled toho, co nová právní úprava na úseku územního plánování přináší pro obce. Dotkl se ale i dalších diskutovaných témat, zejména zvažované a navrhované možnosti převést pořizování územně plánovacích dokumentací plně do samostatné působnosti obcí a krajů.

Zkušený advokát z KVB advokátní kanceláře Jan Brož se zamyslel nad postavením obce jako územního samosprávného celku, který vystupuje v rámci řízení podle stavebního zákona stávajícího i budoucího hned v několika rolích. Obce vystupují nejen jako významný vedlejší účastník všech územních řízení na svém území, ale taktéž jako významný investor

a vlastník nemovitých věcí na svém území. Jan Brož poskytl základní informace o tom, co se pro

obce mění a co jim nový stavební zákon přináší (pozn. redakce: podrobný článek ke stavebnímu zákonu jsme zveřejnili v INS č. 8–9/2021). To vše doplnil závěrečnou úvahou o tom, co a proč obcím re-

kodifikace stavebního práva mohla přinést a třeba (bohužel/bohudík) nepřinesla.

O tom, jak bude vypadat organizace veřejné správy na úseku stavebního práva, a to nejen pohledem návrhu nového stavebního zákona, ale i modelů, které byly v rámci jeho přípravy diskutovány nebo byly navrženy při jeho projednávání v Poslanecké sněmovně, hovořil Aleš Mácha z Ministerstva pro místní rozvoj.

Radka Vladyková, Jan Brož, Pavel Drahovzal, Marcela Pavlová, Roman Vodný, Aleš Mácha

Škola a obec

Večerní blok prvního řádného konferenčního dne byl věnován aktuálním, ale i dlouhodobým otázkám ve vztahu mezi obcí a školou. Opět jsme se na problematiku podívali z různých úhlů – ministerstva, školy, advokátní kanceláře i obce.

Náměstkyně ministra školství Pavla Katzová se zaměřila na velmi aktuální otázky spojené se zaváděním protiepidemických opatření ve školách a na Národní plán doučování. Ten školám ze státního rozpočtu a z Národního plánu obnovy poskytne prostředky na personální i materiální náklady škol na aktivity, které pomohou vyrovnat následky pandemie ve vzdělávání žáků. Ministerstvo podpoří také školní psychology a speciální pedagogy ve školách. Představena byla také pilotáž tzv. středního článku podpory, na které se aktivně podílí i předseda Školské komise

Svazu David Šimek v okrese Svitavy. Náměstkyně Katzová krátce zmínila rovněž podporu investic, a to především nový investiční program Prstenec II., který podpoří výstavbu nových škol v celé republice, v jednom z podprogramů pak specificky výstavbu svazkových škol.

Robin Mlynář z KVB advokátní kanceláře se věnoval právnímu zakotvení vztahu obce, jako zřizovatele školy, platné úpravě a úskalím, které přináší jak zřizovatelům, tak i vedení škol. Rozbíral zejména případy spolupráce zřizovatele a školy a důsledky případných neshod. V druhé části příspěvku využil své dvojjediné role advokáta a zastupitele a poukázal na vybrané problémy, se kterými se může setkat zřizovatel ve vztahu k řediteli školy. Opomenuty nezůstaly ani otázky odměňování, závaznosti pokynů zřizovatele řediteli, ale též úskalí veřejnosprávní kontroly hospodaření školy.

Co očekávají ředitelé škol od obcí a naopak? Na tuto otázku se snažila odpovědět ředitelka jedné pražské školy Irena Trojanová. Podle jejího názoru je kvalitní vztah zřizovatelů a ředitelů jimi zřizovaných škol základním předpokladem dobrého vzdělávání v obci. Tento vztah ale musí být vždy vzájemný a oboustranně vyvážený. Jak takový vztah vybudovat? Jak zřizovatel, tak ředitel školy musí dobře znát situaci druhé strany, projevovat zájem a dle možností se vzájemně podporovat. Jedině tak je možné vybudovat hodnotné školství, které je oceňované obyvateli obce.

Závěrem čtvrtletního jednacího dne se o zkušenosti s výstavbou zcela nové základní devítileté školy, kterou se na zelené louce rozhodly postavit tři malé obce v těsném sousedství Prahy, podělil advokát a místostarosta Roman Pečenka.

Robin Mlynář, Roman Pečenka, Pavla Katzová

Veřejné zakázky – hlavní téma druhého dne konference

Celý páteční den byl věnován problematice veřejných zakázek, a to opět ze všech možných stran. Tento blok otevřel předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) Petr Mlsna. Mikrofon si pak předávali další zainteresovaní přednášející.

Předseda ÚOHS Petr Mlsna úvodem shrnul nejvýznamnější události z pohledu legislativních úprav, které mají dopad na proces zadávání veřejných zakázek. Představil změny, které již proběhly, ale i ty, které teprve proběhnou, popř. jsou velmi očekávány. V tomto ohledu byla prezentace zaměřena zejména na hojně diskutovanou novelu, kterou byly do zákona o zadávání veřejných zakázek vloženy nové základní zásady sociálně odpovědného zadávání, environmentálně odpovědného zadávání a inovací. Rovněž bylo uvedeno, jak se zavedení těchto zásad projevilo v dozorové činnosti ÚOHS.

Předseda Mlsna dále upozornil na novinku v procesu zadávání v podobě postupu zadavatele při zjišťování skutečného majitele u českých a zahraničních právnických osob a další legislativní změnu spočívající v možnosti upřednostnění místních a re-

gionálních potravin. Dotkl se také poměrně obsáhlé očekávané novely zákona o zadávání veřejných zakázek a představil některé vybrané navrhované změny, které možná nejen na zadavatele čekají.

Místopředsedkyně ÚOHS Markéta Dlouhá se věnovala vývoji v rozhodovací praxi ÚOHS a správních soudů. Těžiště své prezentace zacílila na oblast (ne)trestání přestupků a s tím související otázky společen-

ské škodlivosti. Toto téma se pak prolínalo i do dalších částí prezentace, které byly věnovány jak povinnostem zadavatelů při řízení u ÚOHS, tak postupům zadavatelů při vyřizování námitek. Vše doplnila o reálné příklady z rozhodovací činnosti jejich úřadu.

Ingrid Štegmannová, státní tajemnice na Ministerstvu práce a sociálních věcí, a Leona Gergerová Šteigrová z téhož mi-

nisterstva se ve svém příspěvku zaměřily na aktuální příklady v oblasti odpovědného veřejného zadávání v souladu s § 6 odst. 4 zákona. Představily mimo jiné příklady lokálních dopadů veřejných zakázek, odpovědného veřejného zadávání v rámci veřejných zakázek na svoz odpadu, zajištění stravování a další.

Ingrid Štegmannová, Leona Gergerová Šteigrová

Zazněla řada diskusních příspěvků...

Veřejné zakázky při výběru pojišťovny

Obce často tápou v procesu výběru pojišťovny. I to byl důvod, proč do pátečního programu zařadit blok věnující se této problematice. Přednášející zde upozornili na nejčastější chyby při pojišťování obecního majetku a při uzavírání pojistných smluv.

Zaměřili se zejména na problematiku veřejných zakázek při výběru pojišťovacího makléře nebo pojišťovny, správné stanovení pojistných částek a limitů plnění, pojištění odpovědnosti obcí a odpovědnosti zastupitelů obce. To vše s ohledem na jejich bohatou odbornou praxi. Pozornost byla také věnována otázkám správného stanovení předpokládané hodnoty takových zakázek, zohlednění problematiky nových základních zásad v zadávacím řízení (zejména zásady sociálně odpovědného zadávání), střetu zájmů u pojišťovacích makléřů a v neposlední řadě nastavení hodnotících kritérií.

Roman Pečenka, Lucie Jendrejovská, Jan Pončík, Zdeněk Příbyl

Architektonické soutěže a veřejné zakázky

Závěrečný tematický blok celé Právní konference byl věnován architektonickým soutěžím, kterých se pořádá stále málo, což je škoda. Cílem bylo pokusit se odstranit určitou nedůvěru k těmto soutěžím a otevřít tak prostor kvalitní architektuře a v našich obcích a městech.

Tomáš Hrstka, advokát z KVB advokátní kanceláře, ve svém příspěvku „Architektonické soutěže a veřejné zakázky“ poskytl základní informace o zadavatelských postupech při pořizování architektonických návrhů. Po úvodu do problematiky a příkladech z běžné praxe ve svém příspěvku rozebral zejména zákonná pravidla pro realizaci soutěže o návrh – tj. zvláštní postupy zakotvené v zákoně o zadávání veřejných zakázek, které jsou speciálně připraveny pro výběr návrhů, typicky právě z oblasti architektury a územního plánování.

Milan Svoboda z České komory architektů je toho názoru, že architektonické soutěže jsou jednou z forem hledání řešení staveb či veřejných prostranství a také rozvoje našich sídel i volné krajiny. Zároveň je pova-

žuje za stále častější formu výběru zhotovitele projektové dokumentace, územních studií či územních plánů. Mají nespornou výhodu v tom, že umožňují vybírat z více návrhů, a to na základě jejich kvality.

Postavení architektonických soutěží v rámci zadávání veřejných zakázek je upraveno zákonem o zadávání veřejných zakázek. Česká komora architektů má podle zákona číslo 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě za úkol podporovat soutěže a bránit neregulérním soutěžím. Komora poskytuje konzultace zájemcům o využití soutěže konzultace, jejichž rozsah byl letos rozšířen.

Jan Malík, starosta města Příbor, si prošel ve své kariéře jak projekční praxí, tak úřední pozicí na magistrátě města Ostavy, kde se zabýval organizací architek-

tonických soutěží a územním plánováním. V pozici starosty se snaží o osvětu v přístupu k architektuře a urbanismu pro samosprávy. Ve svém příspěvku přiblížil hlavně zkušenosti s veřejnou soutěží o zřízení práva stavby.

Eva Faltusová z České komory architektů upozornila na nejčastější mýty spojené s architektonickými soutěžemi. A úplně posledním vystupujícím byl architekt Vojtěch Sosna, který již prošel celou řadou architektonických soutěží a mohl tak starosty upozornit na některé chyby, kterých by se mohli vyvarovat.

Eva Faltusová, Jan Malík, Milan Svoboda

Šestá Právní konference přinesla řadu diskusí i neformálních debat zejména na téma praktických dopadů nového stavebního zákona či jak nastavovat podle nové odpadové legislativy poplatky za komunální odpad. Velkým tématem byla rovněž otázka vztahu zřizovatelů a ředitelů škol. Středem zájmu se rovněž stala otázka zadávání veřejných zakázek ve světle nové právní úpravy, která je pro řadu starostů a starostek zásadní. Mimo odborných informací nabídla proběhlá konference účastníkům i možnost setkat se s kolegy a probrat s nimi nejnovější problematiku jejich každodenní práce. Konference ale posloužila i ke krátkému odpočinku, nefor-

málním setkáním a navázání kontaktů. Ostatně není nad sdílení nejen dobré praxe, ale i té špatné se svými kolegy. Hotel Jezerka poskytl veškerý komfort včetně řady sportovního vyžití.

Děkujeme všem partnerům konference, kterými letos byly společnosti D.A.S. Rechtsschutz AG, pobočka pro ČR, EKO-KOM, a. s., EMPEMONT s. r. o., SATUM CZECH s. r. o.

JUDr. Lukáš Váňa, Ph.D., advokátní kancelář KVB
redakčně upraveno

Nárůst cen stavebních materiálů

Trendem posledních měsíců je podstatný nárůst cen stavebních materiálů, se kterým souvisí i prodloužování dodacích lhůt. Problém dopadl i na výstavbu z veřejných zdrojů, kde způsobuje potíže při realizaci veřejných zakázek. Veřejní zadavatelé jsou vázáni povinností hospodárného vynakládání veřejných prostředků, se kterými disponují a nemají tak zákonný ani finanční prostor pro úpravu sjednaných cen.

Ministerstvo pro místní rozvoj a Úřad pro ochranu hospodářské soutěže vydaly Společné stanovisko k problematice nárůstu cen stavebních materiálů. Stanovisko je uveřejněno na Portálu o veřejných zakázkách MMR. Shrňme jen to podstatné. Podrobnější výklad naleznete ve stanovisku.

Realizované veřejné zakázky

Ze stanoviska vyplývá, že pokud již byla uzavřena smlouva na veřejnou zakázku, lze provádět pouze změny, které jsou definovány v § 222 ZZVZ. Nesmí jít o podstatnou změnu závazku. Změny mohou být provedeny pouze, pokud jsou naplněny podmínky stanovené v § 222 pro jejich realizaci. Možnost úpravy cen již uzavřených smluv regulují i § 1765 a 2620 občanského zákoníku. Při využití § 1765 OZ, ale musí výsledná dohoda respektovat podmínky stanovené v § 222 ZZVZ.

Zadavatel může závazek ze smlouvy na veřejnou zakázku vypovědět nebo od ní odstoupit v případě, že v jejím plnění nelze pokračovat, aniž by byla porušena pravidla uvedená v § 222. Tato možnost je dána zadavateli, pokud by k dosažení účelu veřejné zakázky nevedly ani změny závazku ze smlouvy, které jsou umožněny v § 222 ZZVZ. Může nastat i situace, že smlouva bude ukončena ze strany dodavatele, který nebude schopen plnit závazky z původ-

ní smlouvy. Následně by zadavatel musel provést nové zadávací řízení. Je třeba zdůraznit, že není povinností zadavatelů navyšovat sjednané ceny.

Probíhající zadávací řízení

Nárůst cen stavebních materiálů může mít dopad i na probíhající zadávací řízení, pokud nebylo riziko nárůstu cen ošetřeno v zadávací dokumentaci. V krajním případě to může vést k odmítnutí uzavření smlouvy ze strany dodavatele.

Zadavatel je oprávněn změnit v souladu s § 99 ZZVZ zadávací dokumentaci tak, aby obsahovala případné riziko změny ceny, a to pouze pokud dosud neuběhla lhůta pro podání nabídek. V takovém případě lze doporučit prodloužení lhůty pro podání nabídek, a to o celou původní délku zadávací lhůty.

Nelze-li měnit zadávací podmínky, protože lhůta pro podání nabídek uběhla, je možné zvážit zrušení zadávacího řízení podle § 127 odst. 2 písm. d) ZZVZ. V takovém případě je nutné prokázat naplnění všech podmínek uvedených v dotčeném ustanovení. Důvody hodné zvláštního zřetele se musí vyskytnout až v průběhu zadávacího řízení. Zadavatel by tak musel zřejmě prokázat, že k nárůstu cen stavebních materiálů došlo až v průběhu zadávacího řízení.

Připravované veřejné zakázky

Zadavatel by měl při přípravě zadávacích podmínek připravovaných veřejných zakázek věnovat zvýšenou pozornost pohybu cen stavebních materiálů. Může využít možnosti stanovení výhrady podle § 100 odst. 1 ZZVZ. V úvahu připadají zejména inflační doložky nebo doložky umožňující změnu cen materiálů na základě objektivně zjistitelných informací. Aplikace výhrad umožňujících zvyšování ceny veřejné zakázky ale může mít dopad na rozpočet zadavatele. Je tedy nezbytné správně nastavit limit, zejména s ohledem na finanční možnosti zadavatele, do kterého bude změna ze strany dodavatele nároková. Nelze zapomenout na to, že hodnota vyhrazených změn se zahrnuje do předpokládané hodnoty veřejné zakázky na základě § 16 ZZVZ.

*Mgr. Ivona Mottlová
Legislativní a právní sekce*

Milostivé léto odpustí dlužníkům také část dluhů vůči obcím

Od 28. října tohoto roku do 28. ledna 2022 se mohou lidé snáze zbavit svých dluhů vůči státu, zdravotním pojišťovnám a dalším veřejnoprávním věřitelům včetně krajů a obcí, jimi zřizovaným organizacím či většinově vlastněným obchodním společnostem, tedy např. vůči dopravním podnikům, nemocnicím či městským společnostem spravujícím bytový fond. Umožní to institut tzv. milostivého léta, který v rámci novely exekučního řádu schválil v srpnu Parlament.

Zaplatí-li povinný v tomto termínu jistinu dluhu a poplatek 908 Kč (tzn. 750 Kč + DPH) soudnímu exekutorovi, bude mu ze zákona odpuštěn zbytek dluhu, resp. příslušenství dluhu (úroky, penále, náklady nalézacího řízení a exekuce). Odpuštění příslušenství se týká pouze pohledávek vymáhaných soudními exekutory, nikoliv na daňové

a správní exekuce, tedy exekuční řízení vedená přímo magistrátem či obecním úřadem. Dlužník taktéž nesmí být v insolventi.

Je třeba zdůraznit, že se jedná o mimořádnou jednorázovou příležitost. Zásadní proto bude informovanost dlužníků. Mnozí dlužníci se do dluhové pasti dostali

tím, že ignorovali své závazky a neuhradili včas často ani bagatelní dluhy. Novela zákona jim nyní dává mimořádnou šanci svých dluhů se zbavit. Pro města a obce znamená milostivé léto definitivní ztrátu části pohledávek a nákladů vynaložených na jejich vymáhání. Na druhou stranu je ale pro obce taktéž příležitostí získat zpět

část doteď zdánlivě marných pohledávek a ukončit dlouhá exekuční řízení.

V tomto ohledu je nutné upozornit také na jiné instituty poslední novely exekučního řádu, a to zejména na mechanismus zastavování marných exekucí, u kterých nebyly vymoženy ani náklady řízení v posledních 6 letech (u bagatelních dluhů do 1500 Kč bez příslušenství dokonce už

po 3 letech). I v tomto kontextu lze obcím doporučit aktivní přístup vůči dlužníkům, zejména v jejich informování o podmínkách tzv. milostivého léta, resp. postupu podle čl. IV bod 25 zákona č. 286/2021 Sb. Některá města a obce již avizovala, že budou aktivně informovat své dlužníky a zajistí tento postup i u svých příspěvkových organizací a obchodních společností.

Úspěch institutu milostivého léta mají v rukou ale nakonec především sami dlužníci. Vůči těm, kteří tuto příležitost nevyužijí, budou muset obce nadále v rámci své zákonné povinnosti pohledávky řádně vymáhat.

*Mgr. Martin Pikous
Legislativně právní sekce*

Jak má vypadat bezpečná škola?

Další, již 6. ročník, konference Bezpečná škola se konal 21. září 2021 v prostorách Konferenčního centra City v Praze na Pankráci. Posluchačům opět přinesla mnoho zajímavých témat. V souvislosti s nárůstem využívání elektrotechniky a sociálních sítí v době pandemie se ukázalo, jak důležité je věnovat pozornost kyberbezpečnosti. Ředitelé i zřizovatelé škol museli v uplynulém roce přijmout také řadu hygienických opatření. Školy ale berou čím dál vážněji také hrozbu ozbrojených útoků, které vidíme ve světě čím dál častěji. Nejen těmto tématům byla celodenní konference, které se účastnilo téměř 200 posluchačů z řad zástupců škol, samospráv, ústředních orgánů státní správy a dalších, věnována.

Ozbrojený útočník ve škole

Prvním vystupujícím byl Milan Fára z Odboru prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR. Nastínil široký rozsah faktorů, které vytvářejí bezpečnou školu – může to být bezpečnost fyzická, IT bezpečnost či bezpečnost míněna jako „zdravé“ klima školy. Bezpečná škola má již dokonce své normované standardy. Již v roce 2016 byla vydána česká technická norma ČSN 73 4400 „Prevence kriminality – řízení bezpečnosti při plánování, realizaci a užívání škol a školských zařízení“, která je možnou odpovědí na řešení problematiky ochrany jednoho z měkkých cílů, a to právě škol a školských zařízení. K aplikaci této normy vznikla obsáhlá metodika. Milan Fára dále informoval o projektu „Ozbrojený útočník ve škole“, jehož hlavním cílem je snížení pravděpodobnosti výskytu hrozby útoku ozbrojeného útočníka ve školách. Cílem aktivního útočníka je v co nejkratší době usmrtit co nejvíce lidí, přičemž on sám počítá se svou smrtí, proto se i obrana proti takovému člověku stává složitější.

Učitelům ve školách je často doporučováno, aby měli ve svých telefonech nainstalovanou aplikaci WhatsApp, přes kterou je možné mezi sebou komunikovat o případných hrozbách, aniž by se vyvolala nežádoucí panika mezi žáky či studenty. Součástí zmíněného projektu je praktický nácvik s Policií ČR a zpracování Zásahových karet obsahujících detailní plány vchodů, východů, únikových

cest apod. Policejní jednotky tak v případě útoku detailně znají místo zásahu. Důležité je rovněž provedení bezpečnostního auditu (dle normy ČSN 73 44 00), který obsahuje prověření úrovně využívání možností technického a personálního zabezpečení objektu. Nedílným krokem je potom proškolení bezpečnostního managementu školy, vytvoření karet pro integrovaný záchranný systém a v neposlední řadě praktický seminář ve formě odborného vzdělávání a nácviku zásahu ve škole bez přítomnosti dětí.

Asociace bezpečná škola

Posláním Asociace bezpečná škola je pomoc školským zařízením při řešení bezpečnosti. Má za sebou již 7 let intenzivní práci se školami. Za Asociaci na konferenci vystoupil její prezident Libor Sladký. Představil projekt „Agrese rodičů a žáků jako bezpečnostní riziko pro školu“, což je v současné době velmi aktuální téma, o které

se mnoho škol a školských zařízení zajímá. Bližší informace o projektu jsou k dispozici na stránkách Asociace bezpečná škola, kde je možné najít výstupy z ankety mezi školami zaměřené na nastavení základních bezpečnostních procedur školy a řízení bezpečnosti.

Co se týče bezpečnostní techniky, existují určité zásady pro správnou implementaci – nejprve je důležité určit silné a slabé stránky v nastavení bezpečnosti v dané škole. Samotná instalace bezpečnostní techniky bez učinění tohoto kroku není tím pravým řešením. Libor Sladký v závěru svého vystoupení představil také semináře pro pedagogy i žáky, které Asociace bezpečná škola nabízí.

Následovalo vystoupení Jitky Sladké, která hovořila o možnostech a způsobu nastavení bezpečnosti. Základem je identifikovat rizika a následně řešit, jak je možné školu zabezpečit. Na základě zjištění z několika škol může být problematické již poskytnutí první pomoci, při jejímž poskytování si řada učitelů není jistá a obává se jí. Důležité je, aby se školy vždy zamýšlely nad režimovými i technickými opatřeními, nad dodržováním nastavených standardů a pravidel, přihlížely k novým hrozbám, zajišťovaly pravidelné vzdělávání a praktická cvičení. Ve školách v současné době mnohdy probíhají bohužel pouze požární cvičení, o kterých jsou navíc pedagogové a často i žáci dopředu

informování, což průběh takových cvičení velmi zkresluje.

Zabezpečení škol a školských zařízení v Karlovarském kraji

V další části konference vystoupily Šárka Benešová a Tereza Pásková z Oddělení prevence a bezpečnosti Krajského úřadu Karlovarského kraje. V roce 2015 si kraj zadal vytvoření Analýzy a bezpečnostní posouzení škol a školských zařízení. Projekt probíhal v několika etapách – nákup kamerových systémů, zabezpečení vstupů, pořízení nadstavbového serveru. V letošním roce byl projekt dokončen výstavbou nadstavbového serveru, který monitoruje stav technických prostředků škol a v případě mimořádné události předává informace záchranným složkám. Pro úspěch projektu je podle Karlovarského kraje zásadní široká spolupráce se všemi zapojenými subjekty, především s Asociací bezpečná škola, Policií ČR, Zdravotnickou záchrannou službou a Hasičským záchranným sborem. Zásadní je zejména aktivní přístup zřizovatele a ředitelů škol. Závěrem byla v příspěvku zmíněna metodika „Dohledová služba ve škole“, která pomáhá školám se zřízením pozice pracovníka dohledové služby. Právě lidský faktor je v rámci zajišťování bezpečnosti ve školách nezastupitelný.

Digi vzdělávání z pohledu MŠMT

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy na konferenci zastupoval Jaroslav Fidrmuc, ředitel odboru kurikula všeobecného vzdělávání na Národním pedagogickém institutu ČR. Představil na všech školách velmi diskutovanou revizi Rámcových vzdělávacích programů, které výrazně rozšiřují výuku ICT na základních a středních školách. Mezi klíčové digitální kompetence, které si děti mají v rámci výuky informatiky osvojit, patří základy

kybernetické bezpečnosti. Žáci se seznámí s bezpečnostními hrozbami na internetu, digitální stopou, ochranou vlastních dat a osobních údajů. Národní pedagogický institut nabízí školám širokou metodickou pomoc, výukové materiály pro žáky, školení a webináře pro pedagogy. Všechny podstatné informace najdou zájemci na webu revize.edu.cz a npi.cz.

Bezpečnost škol z globálního hlediska

Další zajímavou součástí programu byla moderovaná panelová diskuse na téma „Globální bezpečnost a dopady na ČR a školství“. Diskutujícími byli Andor Šándor, generál v záloze a bezpečnostní poradce, dále Martin Hrinko, bývalý ředitel služby pořádkové policie Policejního prezidia ČR, a armádní generál Jiří Šedivý. V rámci panelu se zabývali aktuální bezpečnostní situací v ČR, Evropě i globálně. Zaznělo, že příchod aktivních střelců do škol se stává fenoménem. „Utíkej, schovej se, bojuj“, jsou všeobecně známými doporučenými reakcemi v případě takového útoku. Během příspěvku bylo dále upozorněno na skutečnost, že ředitelé škol bohužel často nevědí, co mají dělat při zabezpečení škol. Je problém, že dobré zkušenosti se často nedostanou do praxe, jako je například způsob, jakým může učitel zabarikádovat třídu. Stále se málo klade důraz na vysílané signály ze strany žáků před tím, než provedou nějaký útok. Není to jen o těch problémových, kteří jsou často agresivní a s něčím vyhrožují. Je naopak třeba zaměřovat pozornost také na ty „tiché žáky“, kteří nemusí být výrazní a přesto mají nějaký skrytý problém a mohou být potenciálními útočníky. Panelisté se dále dotkli Evropského bezpečnostního standardu pro školy, jehož textace se aktuálně připravuje. Trvalo několik let, než se podařilo celou Evropu přesvědčit o potřebě takového dokumentu. Důle-

žitě je, že se nakonec našel vzájemný souhlas a povedlo se sjednotit pohled Evropy na tuto oblast i přes mnoho rozdílností jednotlivých států.

Rostoucí význam kyberbezpečnosti

S příspěvkem týkajícím se velmi aktuálního tématu bezpečnosti v kyberprostoru vystoupila Lucie Kosová z Odboru prevence kriminality Ministerstva vnitra. Představila některé z činností Národního úřadu pro kybernetickou bezpečnost (dále jen „NÚKIB“), do jehož gesce spadá mimo jiné také organizace a příprava kybernetických cvičení. Tato cvičení hrají nezastupitelnou roli při zajišťování kybernetické bezpečnosti České republiky. Umožňují věrně napodobovat různé typy krizových situací a slouží jak technickému publiku, tak pracovníkům na nejvyšší úrovni s rozhodovacími pravomocemi. Běžně realizovanými cvičeními jsou tzv. table-top cvičení, které může mít mnoho podob. Jedna z nejčastějších vypadá tak, že účastníci sedí u stolu a v rámci společné diskuze řeší předložený krizový scénář. Jedná se o ideální cvičení pro širokou škálu publika, od techniků po střední a vyšší management.

Kyberbezpečnost je rovněž základním předpokladem, aby úspěšně proběhla digitalizace. Stejně tak důležité je, aby se právě školy a školská zařízení věnovaly kybernetické bezpečnosti, kdy zejména v minulém roce probíhala v souvislosti s pandemií covid na mnoha školách distanční výuka a IT technika byla hojně využívána. Lucie Kosová informovala o kurzech Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost (NÚKIB), kdy některé z nich jsou přístupné zdarma přímo na stránkách NÚKIB a školy je tak mohou využít. Rovněž na webu www.prevencecriminality.cz jsou dostupné aktuální informace o realizovaných projektech z oblasti kyberkriminality.

Konference Bezpečná škola, které poskytl záštitu stejně jako v loňských letech také Svaz, pojala v letošním roce opravdu širokou škálu témat. Bezpečnost ve školách je oblast, jejíž důležitost bude do budoucna narůstat a bude zapotřebí se jí intenzivně věnovat. Jedná se přece o bezpečnost těch nejzranitelnějších – dětí, ve škole, která je místem, kde tráví značnou část svých životů, a přáním nás všech je, aby byly před možnými hrozbami co nejlépe ochráněny.

*Mgr. Claudia Varhol a Mgr. Bc. Martin Pikous
Legislativní a právní sekce*

Výzvy unijní legislativy a problém živnostenských odpadů

DVĚ HORKÁ TÉMATA KONFERENCE ODPADY A OBCE

I přes počáteční nepřízeň v podobě koronavirové pandemie a souvisejících restrikcí se nakonec i tento rok uskutečnila tradiční konference Odpady a Obce. Obvykle červnová akce byla letos přesunuta na září, ovšem ani tento drobný organizační zádrhel nezměnil nic na tom, že konference byla doslova nabitá hodnotnými informacemi.

Půvabné krajské město Hradec Králové opětovně hostilo jedno z nejdůležitějších setkání v oblasti odpadového hospodářství. Prostory Kongresového centra Aldis tak na dva pozdně letní dny hostily plejádu zajímavých řečníků z veřejné i soukromé sféry, které ovšem vždy spojovalo jedno – vysoká erudovanost v problematice sběru a zpracování odpadů. O tom, že nešlo o ledařskou akci, svědčí mj. i to, že setkání zaštítla a zorganizovala společnost Eko-kom, a. s., jejíž generální ředitel Zbyněk Kozel pronesl k účastníkům úvodní řeč.

Po úvodním slovu následovala první odborná přednáška, které se distančně zhostila Silvija Aile z Generálního ředitelství pro životní prostředí Evropské komise. Prezentovala účastníkům konference unijní pohled na zásadní otázky nakládání s odpady, komentovala zvažovaná opatření a nastínila nové trendy v evropské environmentální legislativě. Navázal Jan Maršák, ředitel odboru odpadů na MŽP, který se věnoval nedávno přijatému domácímu balíčku odpadové legislativy. Jak zdůraznil, přijetí nové

legislativy bylo žádoucí a český zákonodárce musel reagovat na vývoj v odvětví odpadů. Ačkoliv přijetí nové odpadové legislativy považuje ředitel Maršák za úspěch, nevyhnul se ani negativnímu hodnocení tuzemské legislativní činnosti, a to sice zejména v otázce transpozice evropských směrnic, kdy se nepodařilo včas zařadit do českého právního řádu požadavky stanovené evropskou směrnicí o jednorázových plastech.

Konkrétní příklady z praxe představil Michal Čoupek z Pražských služeb, a. s., který se mj. zmínil i o pražských re-use centrech, o kterých se členáři InS mohli dočíst v minulém čísle. Podobně praktické byly i přednášky Ivetty Jurenové ze společnosti SAKO Brno, a. s., která prezentovala jihomoravské regionální centrum pro řešení komunálních odpadů, a Michala Kříže z Veolia Energie, a. s., který se věnoval především problematice využití odpadu v energetice. Nechyběl ani pohled do zahraničí, o slovenské zkušenosti s obecním odpadovým hospodářstvím a s implementací evrop-

ských předpisů se podělil Radomír Brtáň, starosta obce Košeca a místopředseda Združenie miest a obcí Slovenska. Po přednáškách přišla na řadu panelová diskuze a večerní setkání.

Druhý den pokračoval v prakticky orientovaném trendu – o své dosavadní zkušenosti se sběrem a zpracováním obalů a dalších recyklovatelných materiálů se podělili zástupci dalších společností zabývajících se touto problematikou.

Za Svaz vystoupila Olga Dočkalová s příspěvkem k velmi probíranému tématu zapojení živnostníků do obecních systémů, který zakončila úvahou o možných řešeních živnostenského zapojení a jejich jednotlivých pro a proti.

Navzdory pandemické situaci a spojeným těžkostem se tedy konference opravdu vydařila a všichni zúčastnění jistě opouštěli Hradec Králové bohatší o mnoho informací i zážitků.

*Mgr. Tomáš Sobota
Legislativní a právní sekce*

DEN malých OBCÍ

Dne 14. září 2021 se v Praze v Letňanech konala tradiční konference nazvaná Den malých obcí (DMO). 23. září se pak její konání přesunulo do Olomouce. Na programu obou dnů bylo opět maximum informací pro rozvoj obcí. Mezi vystupujícími nechyběla jména profesionálů ani témata, která v poslední době rezonují komunálním prostorem.

DMO je vskutku již tradicí. Letos jsme si mohli poslechnout například náměstkyni ministryně pro místní rozvoj Davida Koppitze či Markétu Dlouhou, místopředsedkyni Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. A co bylo hlavními tématy? Pouze ve zkratce se pokusíme nastínit dále.

Otázky spojené s problematikou životního prostředí včetně nastavení programů a projektů podporovaných v této oblasti jsou z těch, na něž nikdy odpovědi nekončí. V rámci konference byly představeny jak různé dotační programy, tak bylo hovořeno i o boji proti zadržování vody v krajině či o domácích čistírnách vod. Opět a stále byly řešeny odpady a odpadové hospodářství. Je pravdou, že o nové legislativě je nezbytné více mluvit a ujasnit si, co a jak dělat nejlépe.

David Koppitz se ve svém bloku intenzivně věnoval dotačním výzvám v gesci Ministerstva pro místní rozvoj směřovaným na podporu obecních investic a nové cíle regionálního rozvoje a jejich podporu ze strany EU. Zástupce Ministerstva financí hlavní část své přednášky zaměřil na otázku vývoje ekonomiky a v té souvislosti zmínil i financování územních rozpočtů. Jednoznačně zazně-

lo, že obce by se měly věnovat maximalizaci svých příjmů s ohledem na své možnosti. V této souvislosti byla zmíněna i otázka nastavení koeficientů pro výběr daně z nemovitosti. Ministerstvo vnitra se věnovalo otázce vzniku Sbírky právních předpisů Územních samosprávných celků a dalších správních orgánů. V krátkosti byl představen připravovaný informační systém sbírky pro vkládání předpisů obce, jenž se jeví jako vysoce intuitivní. Na závěr pak přišla třešnička, jež završila celý, informacemi nabitý, den, a to vystoupení Markéty Dlouhé, která pohovořila o zadávání veřejných zakázek a o úskalích, s nimiž se běžně v obcích můžete setkat a jak se s nimi poprat.

*Mgr. Alena Klimtová
Legislativní a právní sekce*

Předsednictvo Svazu jednalo s vládou

Dne 7. září se konalo další setkání členů Předsednictva Svazu s představiteli vlády. Tato setkání probíhají každoročně od roku 2005, kdy Svaz s vládou podepsal dohodu o vzájemné spolupráci. Setkání se tentokrát ale nekonalo ve Strakově akademii, nýbrž na půdě Ministerstva pro místní rozvoj.

Přítomní účastníci nejprve hodnotili dopady covidové pandemie na obecní rozpočty, nejvíce času pak bylo, obdobně jako na Právní konferenci, věnováno implementaci nového stavebního zákona a nové odpadové legislativě. Tato témata by měla být předmětem dalších navazujících mezi-resortních jednání, kde bude problematika podrobněji rozebírána.

Na společném jednání s vládou se dále mluvilo také o Národním plánu obnovy, o zjednodušení systému národních dotací a možnosti vícezdrojového financování projektů, o podpoře dostupného bydlení, výstavby či rekonstrukce školských zařízení nebo např. o městské hromadné dopravě, která nebyla do Národního plánu obnovy zahrnuta, přestože její údržba a nové investice obecní rozpočty velice zatěžují.

Co se týká **odpadů**, toto téma bylo opravdu podrobně projednáváno na Právní konferenci, ale zopakujeme si, do konce tohoto roku musí mít podle nové legislativy všechna města i obce přijatou novou odpadovou vyhlášku, ve které i nově nastaví poplatky za svoz komunálního odpadu. Vyhláška mluví o paušálním poplatku za litr směsného odpadu, což by v konečném důsledku znamenalo například pro Prahu skokové zdražení zejména pro obyvatele sídlišť a velkých činžovních domů. Ministr životního prostředí Richard

Brabec i Petr Vokáč, náměstek ministra vnitra pro řízení sekce legislativy, státní správy a územní samosprávy, přislíbili, že se budou této problematice věnovat a pokusí se zrealizovat další schůzku.

K Národnímu plánu obnovy. Svaz požaduje partnerský přístup při přípravě a implementaci výzev z NPO tak, aby tyto zdroje bylo možno v krátké době co nejefektivněji využít a aby byl jejich pozitivní dopad jasně znát také v území.

V oblasti dotací Svaz dlouhodobě spolupracuje s resorty na zjednodušení systému národních dotací. Národní dotační tituly představují důležitou součást podpory rozvoje území. Jsou nezbytným nástrojem pro realizaci rozvojových záměrů obcí a měst, které by místní samosprávy, zvláště pak menší města a obce, z důvodu nastaveného systému jejich financování prostřednictvím roz-

počtového určení daní nebyly schopné samy uskutečnit. Je také potřeba řešit podporu tzv. multizdrojového financování projektů. Cílem je snížit míru finanční spoluúčasti ze strany obcí a měst na únosnou míru, včetně možnosti souběžného kofinancování projektů z národních i krajských programů, což není v současné době možné.

Díky aktivitě Svazu se do NPO navrátila komponenta věnující se rekultivaci a obnově brownfieldů v majetku obcí a měst. Nicméně finanční prostředky pro ni určené nejsou zdaleka v takové výši, jak by města a obce potřebovaly, a Svaz podporuje i navýšení finančních prostředků do národního dotačního titulu Ministerstva pro místní rozvoj. Bohužel chybí také podpora dostupného bydlení, kde jsou města a obce připraveny na společné projekty se státem. Podobně je na tom i podpora výstavby či rekonstrukce školských zařízení.

Svaz bude i nadále vyvíjet tlak na to, aby se mohly obce a města a jimi zřizované organizace ucházet o finanční příspěvek v co možná největším množství aktivit. Bude požadovat, aby byl zastoupen ve všech relevantních skupinách zabývajících se nastavováním financí včetně NPO tak, aby bylo zajištěno nejen informování českých samospráv, ale zejména spravedlivé nastavení výzev všude, kde byla identifikována územní dimenze.

Sociální bydlení v ČR – analýzy a výzkumy

Konferenci zaměřenou na výzkumy a analýzy oblastí spjatých se sociálním bydlením uspořádalo 23. září 2021 Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) v prostorách AVI v Pařížské ulici s tím, že bylo možné konferenci sledovat rovněž on-line v přímém přenosu. Různí experti představili nejzajímavější výsledky svých studií v souvislostech a došlo i na vyhodnocení evaluace systémů sociálního bydlení v 16 obcích zapojených do projektu Podpora sociálního bydlení. Během celé akce bylo možné klást otázky přímo autorům výzkumů a analýz, které napomohly k zavádění sociálního bydlení v ČR.

Projekt Podpora sociálního bydlení

David Pospíšil, ředitel odboru sociálních služeb a sociální práce MPSV, posluchačům přiblížil zaměření této konference. Zmínil přípravu zákona o sociálním bydlení v roce 2016, na kterém MPSV pracovalo. Díky tomu vznikl projekt Podpora sociálního bydlení, realizovaný v rámci Operačního programu Zaměstnanost. Jeho obsahem byla metodická a informační podpora v oblasti sociálních agend, kdy cílem bylo vyzkoušet sociální bydlení v praxi a podpořit obce různého typu, aby sociální bydlení realizovaly. Nikdo nečekal, že se projekt stane jedním z neúspěšnějších projektů MPSV. Poděkoval starostům

pilotování sociálního bydlení, přičemž 16 obcí pilotovalo vlastní systém sociálního bydlení. Projekt byl realizován po dobu 36 měsíců, kdy bylo zabydleno celkem 534 domácností a podpořeno tak téměř 1500 osob. Co se týče nového programovacího období u Evropského sociálního fondu, počítá se se sociálním bydlením a podporou neziskových organizací i obcí při jeho realizaci. Současně se počítá rovněž s investiční podporou sociálního bydlení v rámci IROP+.

Za MPSV dále vystoupila Barbora Stašková, která představila klíčové aktivity projektu Podpora sociálního bydlení a zejména pak realizované i plánované výzkumy.

a dalším představitelům na obcích, kteří se na projektu podíleli. Právě díky tomu se řada obcí začala o sociální bydlení zajímat a od roku 2016 se sociální bydlení stalo důležitým tématem, které má řada politických stran ve svých programech.

Během úvodního příspěvku došlo i na téma aktuálního stavu legislativy v oblasti bydlení, kdy Ministerstvo pro místní rozvoj dostalo za úkol předložit návrh zákona o dostupném bydlení, k čemuž nakonec nedošlo. Ve Sněmovně ale nyní leží zákon, který se měl původně zabývat zejména podporou družstevního bydlení, ale po debatách byl rozšířen i na oblast sociálního bydlení a podpory sociální práce. Další projednávání zákona bylo však odloženo. Co se týče některých dat okolo projektu – celkem 463 bytů bylo zabydleno pro účely

Obce jsou v této oblasti sice významným hráčem, ale MPSV si uvědomuje, že nemohou vyřešit všechno. Jedním z výzkumů, který byl realizován a do kterého se zapojilo 2229 obcí, nese název „Struktura obecních bytů s ohledem na sociální využití“ – v rámci analýzy došlo k rozdělení obcí

dle jejich velikosti a zjištěno bylo, že malé obce sociálním bydlením příliš nedisponují. Další výzkum, který v rámci vystoupení rezonoval, bylo „Srovnání nákladů na bydlení v azylových domech a bytech systému sociálního bydlení“ dále výzkum Srovnání nákladů na bydlení v azylových domech a v bytech systému SB. MPSV dále pracuje na vzdělávání 500 sociálních pracovníků z celé ČR, organizuje různé webináře, provozuje Kontaktní centrum sociálního bydlení, publikuje články v časopisech, jako je např. Nový prostor či Veřejná správa a další.

Sociální bydlení a Ministerstvo pro místní rozvoj

Se zajímavým příspěvkem za Odbor pro sociální začleňování Ministerstva pro

místní rozvoj (MMR) vystoupil Roman Matoušek, který představil činnost Oboru MMR, který dříve existoval pod Úřadem vlády jako Agentura pro sociální začleňování. Účelem jejího vzniku bylo řešení problémů v sociálně vyloučených lokalitách. Dále představil výzkum bytové komise, jejímž cílem bylo popsat způsoby, jakými jsou pronajímány městské byty. Analyzoval se proces podávání žádostí a následného rozhodování o výběru nájemníků v bytové komisi, jejíž návrh v podstatě vždy schválí rada města. V rámci výzkumu probíhala rešerše relevantních dokumentů a pravidel, rozhovory se členy komise i obyvateli městských bytů. Byla zjištěna řada nedostatků – např. neexistence pořadníku, přičemž celý proces a jeho pravidla nejsou příliš jasná a transparentní, na druhou stranu však umožňuje řešit závažné krizové situace. Další výzkum se potom zabýval vyhodnocením účinnosti dávky mimořádné okamžité pomoci (MOP) na kauci, kdy zajištění standardního bydlení je mj. kladen jako cíl Strategie boje proti sociálnímu vyloučení 2016–2020. Zkoumala se úspěšnost vyplácení dávek MOP po posouzení „pravděpodobnosti udržení bytu“ příslušným pracovištěm ÚP. Po 12 měsících v bytech zůstává až 85 % příjemců MOP na úhradu kaucí – poskytnutí MOP tak snižuje riziko pokračování bytové nouze na třetinu až čtvrtinu. Další výzkum s názvem „Azylové domy v systému sociálního bydlení“ přinesl základní zjištění, že azylové domy roli krizového bydlení plní a současně byly popsány některé problematické okruhy. Všechny zmíněné výzkumy jsou k dispozici na stránkách MMR.

Výsledky ze zavádění sociálního bydlení v 16 obcích

Marek Mikulec z Ostravské univerzity účastníkům konference představil některé zajímavé výstupy z projektu Sociální bydlení, do něhož bylo zapojeno 14 obcí a měst a 2 městské části napříč územím České republiky. Projekt přinesl velmi pozitivní změny na osoby začleněné do sociálního bydlení, zejména pak také na děti. Za úskalí považuje skutečnost, že města

a obce příliš nedisponují daty a není známo, kolik osob se v nich nachází v bytové nouzi, což by mělo být výzvou do budoucna tato data více sbírat. Významnou součástí projektu byla samozřejmě také sociální práce, která byla provázána s nájemní smlouvou u osob, kterým bylo byd-

lení poskytováno. Ze strany všech obcí je sociální práce při poskytování sociálního bydlení vnímána jako klíčová a zaznívalo, že mají zájem o její udržení, problematické však je její financování. Hlavní kritéria pro udržení si bydlení je schopnost platit nájemné, sousedské vztahy a současně ta-

ké právě sociální práce. Úspěšnost projektu byla 84 %, což byla i jedna z hypotéz, že minimálně 80 % domácností si bude schopno bydlení udržet (ze 437 zabydlených domácností muselo bydlení opustit 72 z nich). Dále zaznělo, že v oblasti sociálního bydlení hraje důležitou roli také vliv a vůle politických aktérů. Jedním z jednoznačných výstupů projektu, který rezonoval, je nutnost přijetí zákona o sociálním bydlení, kde budou jednoznačně zakotveny investice a financování oblasti sociální práce.

Během konference byla představena řada dalších výzkumů týkajících se bytové nouze, osob bez domova, lokalit residenční segregace, sousedských vztahů apod. Všechny příspěvky jsou k dispozici na stránkách www.socialnibydleni.mpsv.cz v sekci „Dokumenty“.

*Mgr. Claudia Varhol
Legislativní a právní sekce*

Ve službách umění aneb Bilance 17 let činnosti Komory edukačních pracovníků Rady galerií ČR

V Praze, v překrásných prostorách Domu U Kamenného zvonu, ve kterých sídlí Galerie hlavního města Prahy, se dne 13. září 2021 konala konference pod názvem Ve službách umění/Bilance 17 let činnosti Komory edukačních pracovníků Rady galerií ČR. Jedním z hlavních témat byl katalog prací, jenž vymezil vzorové náplně činností pracovníků z oblasti muzeí a galerií. Jak už napovídá samotný název konference, kladla si za cíl zhodnotit 17 let intenzivní činnosti komory na poli muzejnictví a galerijnictví.

Konference byla rozdělena do čtyř hlavních bloků, a to do dvou dopoledních a dvou odpoledních. V těchto blocích bylo diskutováno téma standardizace, specifík práce s jednotlivými cílovými skupinami či vytvoření pozice edukátora v katalogu prací. Právě zmíněný katalog prací byl jedním z hlavních témat a rovněž stěžejních úspěchů, jehož se podařilo dosáhnout, neboť došlo k vymezení vzorových náplní s obsahovou náplní činností pracovníků z oblasti muzeí a galerií.

Pozice edukátora v kultuře a její legislativní zakotvení je jedním z počínů, jehož bylo dosaženo ve spolupráci s Uníí zaměstnavatelských svazů. V předchozích letech se rovněž Komoře edukačních pracovníků Rady galerií ČR (dále jen „komora“) podařilo prosadit Standardy pro muzejní vzdělávání. Intenzivně diskutovaným tématem byla pak práce s návštěvníky se specifickými potřebami, jíž se dotkl i projekt komory. Byla zmíněna práce se seniory, s postiženými, s sirotky, s různými druhy skupin osob. Příkladem byla uvedena Haptic-

ká výstava. Doktorka Alexandra Brabcová, jež konferenci provázela, v souvislosti s úspěchy komory zmínila zásadní tezi, k níž ji vedly životní zkušenosti – že řada věcí nelze udělat ze shora – vyzdvihla tak nejen vznik komory, ale i její úspěchy, jež byly iniciovány samotnými členy komory, pracovníky muzeí a galerií. Neméně zajímavá pak byla vystoupení jednotlivých zástupců muzeí a galerií, kteří se věnovali přiblížení svých projektů, jež realizují. Příkladem lze uvést např. Galerii Středočeského kraje v Kutné Hoře a projekty GASK BEZ BARIÉR, GASK PLUS, Tvář baroka či Oblastní galerii Liberec a její projekt Lázně na dotek, Ateliér kotelná nebo Ateliér proměn.

Velice zajímavým byl pak pohled na vzdělávání v oblasti galerijnictví a muzejnictví, a to jak směrem k dětským návštěvníkům, tak i dospělým. V rámci konference pak zazněla v tomto významu i přednáška na téma modifikace galerijní edukace a on-line edukace. V odpoledním bloku byl představen ze strany ICOM Česká republi-

ka program H.E.L.P. jako podpora rozvoje osvědčených vzdělávacích postupů v muzejnictví. Diskuse byla směřována i k tzv. KOMPAS, tj. k představení Koalice mezinárodních pedagogických asociací a skupin. Poslední část konference byla věnována jednotlivým realizacím, mezi nimiž lze uvést prezentaci Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem či Výtvarné léto v galerii – 17 ročníků příměstských táborů v Galerii umění Karlovy Vary.

Konference si kladla za cíl zhodnotit 17 let své intenzivní činnosti na poli muzejnictví a galerijnictví, a to se jí jednoznačně povedlo. Prezentace konkrétních edukačních realizací pak jen podtrhla, jak podstatné je se otázkou edukace v oblasti umění věnovat. Naprosto trefně pak doktorka Brabcová uvedla, že je třeba vnímat přesah mezi edukací jakožto uměleckým vzděláváním a interpretací výtvarného umění, jež je mnohohlasá.

*Mgr. Alena Klimtová
Legislativní a právní sekce*

Jde to i jinak aneb Postřehy z návštěvy na jižní Moravě

V rámci výjezdního zasedání Pracovní skupiny Venkov, zemědělství a lesnictví 9. a 10. září 2021 (výstupy z jednání najdete na str. 33 v sekci věnované jednání orgánů Svazu) měli její členové příležitost navštívit aquaponickou farmu v Brně-Horních Heršpicích, ekocentrum v Šardicích a sad s kapkovou závlahou v Krumvíři, kde se seznámili s udržitelným přístupem ke krajině a hospodaření. V každém z uvedených míst se po svém snaží o to, aby krajina tolik netrpěla intenzivní zemědělskou výrobou a vrátil se do ní skutečný život.

Na české krajině se v současné době odráží řada důsledků dosavadního způsobu hospodaření, ať už se jedná o erozi půdy, sucho či záplavy a další negativní průvodní jevy. Těmto tématům se kromě jiného věnuje Pracovní skupina Venkov, zemědělství a lesnictví, která od letošního jara funguje v rámci Svazu. Členové PS se na svém výjezdním zasedání na jižní Moravě seznámili s různými způsoby, jak lze do krajiny vrátit zpět více přírodních biotopů, a tedy i více přirozeného života.

Seznamte se: Aquaponická farma (Brno-Horní Heršpice)

Prvním místem, kde zaznívala slova o šetrném a zároveň inovativním způsobu hospodaření, byla aquaponická farma společnosti Future Farming v Brně-Horních Heršpicích, která má za sebou necelý rok fungování. Tento způsob hospodaření se vyznačuje zejména relativní nezávislostí na okolním prostředí bez konvenčního využívání půdy a zároveň bez průmyslových

hnojiv. Areálem nás provedl Michal Fojtík, jednatel společnosti a odborník na aquaponii.

A jak to vše vlastně funguje? Aquaponický způsob pěstování kombinuje pěstování zeleniny s chovem ryb, přičemž obě produkce jsou propojeny a tvoří jeden cyklus. Zjednodušeně lze celý proces popsat tak, že v nádržích s rybami (konkrétně se jedná o sumečka afrického) se díky jejich metabolismu vytváří hnojivo, které se používá pro rostliny umístěné ve vedlejší hale. Zde se pěstují v tzv. pěstební vatě zejména různé druhy listové zeleniny a bylinek (například saláty, špenát, mangold, bazalka) umístěné na speciálních konstrukcích. Rostliny si z vody vezmou potřebné živiny, pročistí ji a voda je následně znovu použita do chovných nádrží. K čištění vody jsou používány i bakterie a různé druhy filtrace. Takto se celý cyklus uzavírá a vše může začít znovu. Z rybních výkalů se vyrábí organické hnojivo, které je rovněž dle potřeby dodáváno rostlinám. Jako zdroj vody je ze 70–80% využívána dešťová voda, ryby jsou krmeny čistě přírodním krmivem a rostlinám není dodáváno žádné průmyslové hnojivo. Výsledkem je pak vysoce kvalitní zelenina a rybí maso.

I po energetické stránce je provoz farmy velmi úsporný a teplo akumulované během letních měsíců do vody je následně využíváno pro vyhřívání skleníků v obdobích chladného počasí. Plánem do budoucna je i úplná energetická pasivita celé farmy založené na oběhu všech potřebných zdrojů, produktů i odpadu. Zároveň je fungování aquaponické farmy založeno na důkladně promyšleném obchodním plánu, aby i po ekonomické stránce nebylo třeba farmu nejen dotovat, ale aby celý projekt přinášel zisk, který je založen na prodeji vypěstované zeleniny a do budoucna i rybího masa nejen do vlastního řetězce bister, ale i do maloobchodní sítě.

Celý areál sídlí v bývalém zemědělském brownfieldu, který byl tímto způsobem znovu využit. Pro hlídání hodnot jednotlivých složek systému je využívána speciální IT technologie. S využitím inspirace ze zahraničí si zakladatelé farmy sami vymysleli technologické řešení a uzpůsobili vše podmínkám v ČR.

Pojem aquaponie prozatím není v českém prostředí příliš rozšířen. Proto se zakladatelé farmy mimo jiné zaměřují i na vzdělávání v této oblasti a uvažují o novém studijním oboru zaměřeném právě na tento způsob hospodaření, o němž jsou přesvědčeni, že má velkou budoucnost. Dále plánují propojit aquaponickou farmu s bioplynovou stanicí, která by zajistila zdroj energie.

Členy pracovní skupiny mimo jiné zajímalo provozování podobného systému například při školách či zařízeních pro seniory. Podobné zkušenosti jsou známy ze zahraničí, kde využívají vzdělávací či terapeutický přesah této formy hospodaření (žáci se zde mohou učit přírodním procesům, klienti domova pro seniory mohou díky péči o rostliny aktivně a smysluplně trávit svůj čas apod.). Navíc by produkty byly využitelné pro přípravu pokrmů v daném zařízení. Zajímavá je rovněž možnost tímto způsobem znovu využít například zemědělské brownfieldy.

Je to vlastně jen pár stromů... (Šardice)

Je to vlastně jen pár stromů... (Šardice)

Dalším místem, kde se členové pracovní skupiny Venkov, zemědělství a lesnictví mohli seznámit se zajímavým přístupem ke krajině, byla jihomoravská obec Šardice. Zdejší krajina je výjimečná svým specificky zvláštějším terénem, díky němuž je někdy nazývána také Moravské Toskánsko. Když se člověk po této krajině rozhlédne, možná ho napadne, že tu něco chybí, ale v první chvíli to nemusí být úplně zřejmé... Ano, jsou to lesní porosty, stromy, remízky mezi poli, keře. Krajina je sice velmi fotogenická a zajímavá, ale volně žijícím živočichům neposkytuje dostatek míst k úkrytu, je poměrně chudá na divoce rostoucí byliny a dřeviny a tvo-

Salát pěstovaný aquaponickým způsobem obsahuje 6x více živin než ten z konvenčního zemědělství, protože kvůli přílišnému používání chemických přípravků a hnojiv v půdě chybí potřebná mikroflóra.

Okolí Šardic s krajinnými prvky vytvořenými Petrem Maradou

Pro někoho „zarostlý nepořádek“, pro krajinu prospěšná zeleň. Členové PS VZL se starostkou Šardic na pozemku P. Marady.

řená především velkými celky intenzivně obhospodařované půdy.

Petr Marada, zakladatel Ekocentra v Šardicích, se téměř před 15 lety rozhodl pokusit se zdejší krajinu trochu přiblížit přírodě a v neposlední řadě omezit negativní jevy, jako jsou eroze půdy či lokální záplavy, jimiž jsou okolí Šardic i samotná obec vystaveny. Na svých (a částečně i od obce pronajatých) pozemcích začal postupně vytvářet travnaté biopásy, zakládat sady i stromořadí, tvořit remízky, vodní biotopy. Vytvořil rovněž polní cestu, která alespoň částečně zpřístupnila krajinu v okolí obce, jinak téměř neprůchodnou díky velkým plochám intenzivně obhospodařovaných lánů. Po nějaké době začaly být vidět změny: v krajině se objevily nové (v minulosti hojné) druhy ptáků, savců i hmyzu. Díky travnatým pásům, stromům a vodním prvkům dokázala půda zadržet více vody a omezila

se tak eroze půdy i riziko přívalových záplav, které Šardice v minulosti několikrát postihly.

Při své činnosti se Petr Marada občas setkává s nepochopením místních obyvatel, to ho však neodrazuje a pokračuje dál v péči o krajinu v okolí rodné obce. Podporu nachází například u starostky Šardic Blaženy Galiové, která v jeho počínání vidí nové možnosti a potenciál pro celkové zlepšení stavu krajiny, ovlivněné například i dřívější těžbou v uhelných dolech v bezprostředním okolí obce. Největší výzvou je nastavení spolupráce mezi obcí a zemědělci při realizaci pozemkových úprav a komunikace s místními občany, kterým je třeba vysvětlovat potřebu těchto opatření, aby úsilí obce a ekocentra chápali a podporovali. Ukazuje se, že v tomto ohledu je nutná i osvěta a vzdělávání, čemuž zakladatel ekocentra

rovněž věnuje hodně energie.

Návrat původních sadů do krajiny – Krumvív

Poslední návštěva členů pracovní skupiny „v terénu“ patřila sadu Jakuba Šebesty v obci Krumvív, vzdálené jen několik minut jízdy od Šardic. Na svých pozemcích na okraji obce začal Jakub Šebesta pěstovat nejrůznější druhy ovoce – švestky, třešně, meruňky, ořechy, broskve, mišpule a další. Dle svých slov se snaží do zdejší krajiny vrátit původní druhy ovocných stromů, které se zde po staletí pěstovaly. V minulosti byla totiž zdejší krajina plná nejen vinohradů, ale i sadů, které však v pozdější době ustoupily velkým lánům řepky nebo kukuřice. Omezuje užití chemických prostředků například tím, že v sadu běhá hejno slepic, které se zčásti postará o likvidaci škůdců. Je-li nutno, stro-

my zavlažuje prostřednictvím tzv. kapkové závlahy, kdy je k jednotlivým stromům pomocí hadic rozvedena voda. Ze sklizně následně vyrábí nejrůznější produkty, dodává i čerstvé ovoce k přímé spotřebě, králíčí maso, vajíčka apod.

Kromě hospodaření v sadu se věnuje rovněž výsadbě dalších dřevin, keřů a tvorbě krajinných prvků na okolních pozemcích. Snaží se tak, podobně jako Petr Marada v Šardicích, změnit k lepšímu celkový stav zdejší krajiny. Také on pozoruje, že díky stromům se do krajiny vrací například různé druhy ptáků a dravců i dalších živočišných druhů.

Návštěva členů Pracovní skupiny Venkov, zemědělství, lesnictví v rámci výjezdního zasedání na jižní Moravě byla nesmírně zajímavá a inspirativní. Na jednotlivých příkladech hospodaření bylo velmi dobře vidět, že i snaha jednotlivce může vést ke zlepšení celkového rázu okolní krajiny. Každý může dle svých možností (a stačí k tomu třeba i malá zahrádka) svým dílem přispět ke zlepšení životního prostředí a stavu naší krajiny. Pro začátek stačí zasadit strom, nejlépe původní druh.

Ing. Barbora Láníčková
Sekce regionálního rozvoje
a zahraničních vztahů
s využitím doplňujících informací
z <https://www.futurefarming.cz>
a <http://www.domacidvur.cz>

Sad v Krumvívě

**MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR**

Projekt je realizován za přispění prostředků státního rozpočtu ČR z programu Ministerstva pro místní rozvoj.

Konference ISSS/V4DIS 2021 přivítala řadu odborníků

Ve dnech 20. až 21. září tohoto roku se v Hradci Králové konala Konference ISSS/V4DIS, v rámci které proběhlo nejen společné zasedání svazové Komise pro informatiku s Komisí Rady Asociace krajů ČR pro informatiku a zástupci z poslaneckých řad, ale rovněž i samostatný odborný blok připravený těmito komisemi.

Konference ISSS/V4DIS 2021 je pro větší profesionálů, zájemců, zástupců samospráv a dalších dotčených subjektů v oblastech informatiky, eGovernmentu, digitalizace a spojených témat jednou z velkých událostí. Současné období spojené s digitálními technickými mapami a Informačním systémem Digitálních map veřejné správy, s digitalizací stavebního řízení a rozvojem eGovernmentu zájem o tuto událost ještě posílil. Téma, jež byla na programu, byla zajímavá tak, že bylo mnohdy složité si vybrat, jaké přednášky se zúčastnit. Lze zmínit například blok věnovaný digitalizaci stavebního řízení a územního plánování, blok k identitě v digitálním prostoru, již zmiňovaný projekt Digitálních map veřejné správy či blok věnovaný kyberbezpečnosti.

V rámci konference se pak konaly pro Svaz dvě důležité události. Jednou z nich bylo již tradiční společné zasedání Komise pro informatiku Svazu a Asociace krajů za účasti zástupců poslanců. Tohoto zasedání se zúčastnili z poslaneckých řad kupříkladu Ondřej Profant, Barbora Kořánová či Robert Králíček. Hlavním tématem zasedání komise pak byla otázka digitalizace stavebního řízení, rekodifikace stavebního práva a kyberbezpečnost. K otázce kyberbezpečnosti vystoupil na společném zasedání komise i zástupce NÚKIB. Velice významným hostem zasedání byl i vládní zmocněnec pro informační technologie a digitalizaci, generální ředitel státního podniku Státní pokladna Centrum sdílených služeb a ředitel Národní agentu-

ry pro komunikační a informační technologie Vladimír Dzurilla.

Druhou, neméně významnou událostí, byl samostatný blok připravený uvedenými komisemi a moderovaný za Svaz Pavlem Rousem a za Asociaci krajů ČR Petrem Pavlincem. Tématem tohoto bloku bylo „Co nového přináší eGovernment samospráv a jak se mají připravit na změny“ a je třeba podtrhnout, že hosty byli významní odborníci z oboru. Na téma „Informační systém projektových záměrů ISPZ v praxi: otázky a odpovědi“ vystoupili zástupci Ministerstva pro místní rozvoj Martina Sieber, Miroslav Daněk a František Puršl. S přednáškou k IROP v oblasti eGovernmentu a kybernetické bezpečnosti vystoupili Rostislav Mazal a Aleš Pekárek rovněž z gesčního Ministerstva pro místní

rozvoj. Samozřejmě nemohli chybět zástupci Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost, a to Pavla Jelečková s tématem „Minimální bezpečnostní standardy samospráv a jak jich dosáhnout“. Z Ministerstva vnitra pak přijal pozvání Tomáš Šedivec, jenž představil novinky v oblasti Národní architektury eGovernmentu. Celý blok byl doprovázen odbornou diskusí přednášejících s účastníky.

Závěrem je třeba říci, že nastavení spolupráce obou komisí, jak Svazu, tak Asociace krajů, je vskutku velice intenzivní a pozitivní, což se opět potvrdilo i v rámci konference a připravených aktivit, které se jednoznačně podařily.

Mgr. Alena Klimtová
Legislativní a právní sekce

Jak připravovat chytré projekty a jak do toho zapojit občany?

Nejen na tuto otázku se pokusili odpovědět účastníci druhého a třetího školícího dne mezinárodního projektu „Zavádění systematického přístupu k financování inteligentních (smart) řešení v ČR“. Projekt, který potrvá do června 2022, realizuje holandská asociace Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) a Svaz je v projektu spolupracujícím subjektem s ohledem na podporu komunikace se zástupci území, na poradenskou a odbornou znalost, nebo v souvislosti se zajištěním logistiky a podpory při přípravě vzdělávání a workshopů.

Tentokrát jsme se setkali osobně, a to v krásném prostředí zámku ve Valašském Meziříčí. Města, které se stalo na dva dny naším hostitelem. Trénink začal v úterý 21. září 2021 lehce po poledni úvodními slovy jak našeho hostitele, starosty Valmezu Roberta Stržíňka, tak i našich holandských partnerů. Přítomné za projektový tým uvítal i David Škorňa.

Starosta Stržínek představil některé z chytrých projektů města, které by mohly sloužit jako dobrý vzor i pro ostatní zúčastněné obce. Věnoval se zejména chytrému kamerovému systému, díky němuž například poklesla ve městě kriminalita nebo se zvýšila plynulost dopravy ve městě. I další host programu, starostka města Valašské Klobouky, měla co nabídnout. Představila finančně náročnou regeneraci brownfieldů ve městě, nicméně městu se v budoucnu vyplatí, bez nadšení, odvahy a entuziasmu vedení by se však takový projekt nezrodil.

Velmi zajímavé projekty představili experti z Holandska a Maďarska, a to například v oblastech energetiky, domácí péče o seniory, mobility aj. Přítomní zástupci měst a obcí se do diskuse velmi aktivně zapojili a měli možnost s experty diskutovat již existující zrealizované projekty z ČR i zahraničí. Mohli také debatovat o způsobech prosazování podobných investičních záměrů například pomocí participativních rozpočtů. Velmi zajímavá byla i prezentace o zapojení občanů do chytrých řešení ze strany Jean-Francoise Pecheura, zahraničního experta připojeného on-line. Mluvil i o dobré praxi při oslovování občanů ambasadory projektů přímo v jejich domovech.

Co jsou klíčové faktory úspěchu při zavádění chytrých řešení?

Zásadním sdělením vyplývajícím ze všech diskusí je potřeba vytvoření schopného týmu a vůle a chuť posunovat rozvoj města

dál. Bez toho žádné chytré řešení nevznikne. Důležité jsou informace a znalosti a případně sdružování kapacity (např. u menších obcí). Potřebná je politická ochota investovat čas do inovativních projektů. Debata pokračovala i během společné pracovní večere, navazovaly se kontakty, starostové či zástupci odborů rozvoje jednotlivých účastnických měst měli co probírat.

Jak postavit projekt

Ve středu 22. září byl celý tréninkový den postaven na konkrétních případech chytrých řešení a města a obce se spolu s experty věnovaly projektové přípravě a komunikaci chytrých řešení. Účastníci se rozdělili do tří skupin, ve kterých diskutovali o mobilitě, digitálních službách a energetice. Diskuse byla orientována na příčiny, problémy a cíle, které obce a města chtějí řešit, kam chtějí v jednotlivých bodech dojít a co pro to mohou udělat. Klíčovým parametrem celé interaktivní části byly chytré prvky, chytré přístupy, inovativní nápady. Vít Král vedl skupinu o mobilitě, David Škorňa o energetice a Miloš Prokýšek skupinu k digitálním řešením.

Účastníci měli možnost navrhnout již konkrétní projekt a začít ho zpracovávat

a tvořit postupnými kroky. Z týmu mobility zaznělo několik zásadních výstupů, a to zejména potřeba řešit problém jako celek či vždy se zaměřit na cíl, kterým je dostupnost, obslužnost, a vše směřuje ke zlepšení kvality života. Tým tvořící projekt digitalizace dává zásadní důraz na zvýšení soudržnosti komunity, vybraný příklad se týkal zavedení krypto měny v městských podmínkách s cílem podpory místních podnikatelů a obslužnosti veřejných služeb města či obce. Nakonec tým energetiky se zaměřil na veřejné budovy i v kontextu výroby obnovitelné energie, skladování a s ohledem na design energetických komunit.

V tvorbě těchto konkrétních projektů budou účastníci pokračovat i na dalším tréninku, který nás čeká ve dnech 4. a 5. listopadu 2021, tentokrát v Kyjově.

Děkujeme zástupcům města Valašské Meziříčí za skvělou pohostinnost, děkujeme účastníkům z měst a obcí, expertům a všem, co se na projektu podílí. Výsledky projektu, jakožto i výstupy z tréninků budou k dispozici i pro ostatní.

za projektový tým
Alexandra Kocková

Jak to vypadá u sousedů: Z návštěvy 67. sněmu rakouských samospráv v Tullnu

Letošní 67. sněm rakouských samospráv, který se konal 15. a 16. září 2021, měl chvílemi příchutí akčního filmu. Přinesl však aktuální a možná i znepokojující informace, s nimiž se rakouské samosprávy potýkají. Je zřejmé, že i obce a města v ČR mají (nebo v budoucnu mohou mít) podobné potřeby, a je proto inspirativní podívat se, jak samosprávy v sousedních zemích k problémům přistupují.

Prostor Veletrhů Tulln, kde se právě konal 67. sněm rakouských samospráv a zároveň také veletrh KOMUNAL, najednou zaplavili policisté. Obestavili velký prostor před hlavní halou, udělali záборы, prostor začali hlídat příslušníci armády. Moje první myšlenka, že možná došlo k nějakému narušení akce, se ovšem zdála nepravděpodobná, když jsem viděla relaxované

střih. Na prostranství vjela vozidla zásové služby policie i speciální jednotky COBRA, kteří okamžitě zaujali pozice. Útočník se mezitím objevil se svou obětí na nízké střeše vedlejší budovy. Cvičení pokračovalo, moderátor vysvětloval, nad námi kroužil vrtulník, COBRA se dala do akce, ozvala se dokonce detonace a vyšlehy plameny. Starostové a starostky komentovali, fotili, a i když se jednalo pouze o cvičení, byl přesto všude cítit adrenalin, který taková situace v každém probudí. Jak vysvětlil moderátor z řad policie, a potom také rakouský ministr vnitra následující den, aby Rakousko zůstalo mezi nejbezpečnějšími zeměmi světa, je třeba být připraven, informován a podobné situace znát a koordinovaně zvládat. Další cvičení, které se odehrálo živě v rámci tří dnů Sněmu samospráv, byl například zásah jednotek oddělení zvládání katastrof. Mohlo by se zdát, že bezpečnost byla dominantním tématem letošního Sněmu, ale nebylo tomu tak.

Sněm i komunální veletrh velmi silně reflektovaly téma adaptace na klimatickou změnu a nutnost energetického přechodu na udržitelné

zdroje. Těm byla věnována řada speciálních akcí, kde mohli starostové přímo diskutovat s ministryní pro evropské záležitosti v kabinetu Sebastiana Kurze Karoline Edtstadler nebo s ministryní pro zemědělství, regionální rozvoj a turismus Elisabeth Köstinger. Všichni se shodli na tom, že se jedná o velkou výzvu, u které už není na místě otázka, zda se do ní pustit, ale jak to udělat, aby Rakousko svůj závazek zvládlo. Část nabídky veletrhu byla také proto zaměřena na inovace v energetice, možnosti energetických soustav, novinky v ukládání energie z fotovoltaiky a další technologie, které mohou do budoucna pro rakouské samosprávy nabývat na významu. Další zamě-

ření veletrhu bylo věnováno problematice odpadů a všem technologiím, službám a přístrojům s nimi spojeným, a to v sekci příznačně pojmenované ALLES KANAL – ve volném překladu Kanál je vše.

O velmi intenzivním a dobrém vztahu mezi samosprávami a politickou reprezentací Rakouska svědčí politická účast a vystoupení na hlavním zasedání 67. sněmu rakouských samospráv. Zúčastnil se ho prezident země Alexander Van der Bellen, kancléř Sebastian Kurz a také velká část ministrů jeho kabinetu. Rakouský kancléř Kurz dokonce zavtipkoval, že děkuje Rakouskému svazu obcí za příležitost vidět zase jednou celý svůj kabinet pohromadě. Společným motivem vystoupení vládních představitelů byl velký dík zástupcům samospráv za velmi dobré zvládnutí pandemické situace a za dobrou spolupráci s vládou. Ministr financí vyjádřil svou otevřenost jednat o dalších kompenzacích pro samosprávy, pokud to z důvodů pandemické situace bude opět potřeba. Předseda Rakouského svazu obcí Alfons Riedl také poděkoval za otevřenost, partnerskou spolupráci a snahu vlády vždy najít společné řešení.

a dobře naladěné návštěvníky, tedy především starostky a starosty rakouských obcí, kteří se rozestavili kolem záboru v očekávání dalších událostí. Po chvíli vše objasnil příslušník rakouské policie, který se chopil mikrofonu a vysvětlil, že právě budeme svědky zásahu speciální jednotky COBRA při akci, kdy dojde ke zneškodnění únosce. Za nějakou chvíli vyšel z vedlejší haly maskovaný muž. Začal kolem sebe střílet, něco křičel a rovnou se vydal k nejbližší skupince lidí. Jednoho z přihlížejících strhnul na zem a se zbraní u hlavy na něj křičel, aby vstal a šel s ním. Poté únosce svou oběť odvedl do vedlejší budovy. Střih. Moderátor do mikrofonu popsal situaci a další postup: Oznámení čínu na pohotovostní číslo policie, ta alarmuje v těchto případech speciální jednotku a další složky potřebné k zákroku. Opět

Která další témata se objevila na hlavním zasedání 67. sněmu rakouských samospráv? Tak například to byl zásadní nedostatek pracovních sil ve zdravotnictví a sociálních službách, který je potřeba řešit změnami ve vzdělávacím schématu, dále očekávaná reforma daňového systému, která bude jasně motivační ve smyslu ochrany klimatu. Tématem je také možný black out, tedy masivní výpadek dodávek energie, který je podle ministryně obrany jen otázkou času, a je třeba být i na tuto situaci v obcích připraveni.

Vyvrcholením Sněmu bylo vystoupení rakouského kancléře Sebastiana Kurze, který své vystoupení shrnul do tří, z jeho pohledu zásadních bodů: Z pandemie covid se stává pandemie neočkovaných, a je třeba, aby i starostové a starostky ve svých obcích podporovali úsilí vlády o co největší proočkovanost. Další apel věnoval otázce zaměstnanosti. Rakousko očekává v příštím roce 4procentní hospodářský růst. Aby ho ale dosáhlo, je třeba zapojit všechny, a to především mladé a zdravé lidi, kteří nepracují, ačkoli by mohli. Také zde vyslovil apel na starostky a starosty, aby působili na mladé ve svém okolí a hledali cesty, jak je zapojit. A posledním, nicméně velmi dů-

ležitým bodem, bylo ujištění, že ani energetický přechod, ani další klimatická opatření nepůjdou na úkor venkovských oblastí, jejich hospodářství nebo infrastruktury, jak se mnozí obávají. Jak se dá očekávat, toto prohlášení si vysloužilo velký potlesk.

A na závěr zpět k proslovu rakouského prezidenta Alexandra Van der Bellena. Ten se při svých cestách po dolnorakouských obcích zajímal o to, jak konkrétně místní

obyvatelé pocítují změny klimatu. Kromě sucha, eroze a dalších již známých jevů se mu dostalo také znepokojující odpovědi, že se zvyšujícími se teplotami už se na jižních stránkách nedá pěstovat zelené veltlínské, protože je tam pro něj příliš teplo. A to už je co říct.

*Mgr. Monika Štěpánová
ředitelka Sekce regionálního rozvoje
a zahraničních vztahů*

Specializovaný velkoobchod Pohřebnictví a Hřbitovnictví

Vybavení pro Obřadní síně, Krematoria,
Pohřební služby, Hřbitovy, Ústavy péče a další.

Rozsáhlý sortiment rakví, pohřebních pomůcek,
vaků a vybavení skladem k dodání!

obchod@anubiscz.cz | +420 601 551 400 | www.anubiscz.cz

Jaké patálie nadělá jedna zdánlivě malá záměna. O úsměvný příběh se s námi v rubrice Starosti starostů, která by se však mohla jmenovat i opačně, třeba radosti starostů nebo humoresky, podělil předseda Svazu a starosta Kyjova **František Lukl**. Příběh najdete samozřejmě také v naší knize „Starostenské humoresky a jiné příběhy aneb Jak se u nás žije starostům“.

Není Kyjov jako Kyjev

Starostuji od roku 2005 a jak se říká, na radnici jsem zažil již mnohé. To vám ale jistě nemusím říkat, dobrých i špatných zkušeností máme všichni dost. Podělím se s vámi o jednu úsměvnou historku, no, i když asi jak pro koho.

Onehdy mě pobavil novinový článek o šesti- ci fotbalových fanoušků z Francie, kteří během fotbalového Eura vyrazili podpořit svůj národní tým. Jenže si popletli metropole a místo v maďarské Budapešti vystoupili, obtíženi vlajkami a dobrou náladou, na letištní hale v Bukurešti, hlavním městě Rumunska. Nevinný omyl, který skupinku Francouzů stál zajištění o více než osm set kilometrů a několik propadlých vstupenek na utkání, které patrně sledovali jen v televizi.

Je to druh novinářské noticky, která má především pobavit, nechat čtenářovu mysl na chvíli odpočinout od hltání hutnějších

vý pracovní den. Jedním z pravidelných ranních úkonů je pročitání hlášení městské policie z předchozího dne. Drobné výtržnosti, krádeže v některém z obchodních center, výtečníci v podnapilém stavu obtěžující okolí, toť příklady běžných nectností, které zmíněný dokument zpravidla uvádí. Jeden ze zápisů mne ale onehdy zaujal. Informoval o pochybném mladíkovi v ošuntělém oblečení, který se objevil na kyjovském nádraží. Působil zmateně a vyjadřoval se natolik nesrozumitelně, že výpravčí ho vyhodnotil jako osobu rizikovou, dost možná pod vlivem návykových látek. Přivolal proto hlídku městské policie.

Strážníci zjistili, že nejde o žádného ze známých výlupků. Na lavičce se před nimi krčil mladík sotva dvacetiletý. Opilý nebyl, zfetovaný taky ne. Přesto působil dezorientovaně. Navíc mluvil lámanou ruštinou, něco o tom, že chce k mámě. A protože tým kyjovských strážníků je hodně mladý a mezi povinnými předměty rodný jazyk Puškina či Tolstého už dávno nenajdeme, byla vzájemná komunikace úkonem obtížným. I tak se z překotného cizince vyprávění dal sestavit časosled nešťastných událostí.

Ty začaly na zlínském hlavním nádraží a jejich původcem byla obsluha tamní pokladny. Netřeba jí za to spílat, možná mezitím změnila zaměstnání či odešla do důchodu. Stačí konstatovat, že mladíkovi s pochybnou artikulací starší dáma za přepážkou špatně porozuměla a místo do Kyjeva mu prodala lístek do jedenáctitisícového městečka na jihu Moravy. Vlak

tak mladíka nevyklopil v hlavním městě Ukrajiny, ale v samém srdci Slovác- ka. Dovedete si představit jeho překvapení, když ho namísto moderní nádražní haly, honosně nazvané „Kyjiv-Pasažyrskij“, přivítalo nádražíčko zdobené folklorními motivy o několika málo peró- nech? Není divu, že mu nebylo do řeči.

V příbězích upřednostňuji dobré konce. Tady jsme se ho dočkali. Strážníci mladíka posadili na vlak do Brna, odkud měl dle instrukcí vyrazit na dlouhou cestu domů. A nejspíš se to podařilo, mezi brněnskou a ukrajinskou metropolí se již další sídla, názvem připomínající Kyjev, nevyskytují. Když nad tím s odstupem přemýšlím,

článků se závažnějším obsahem. Příběh fotbalových příznivců ze země galského kohouta mi ale utkvěl v paměti nejen pro svoji komičnost. Okamžitě se mi vybavila podobnost s případem jiným, jenž se pojí s městem násobně menším, avšak mému srdci nejbližším.

Bylo to na podzim roku 2018. Ve své kanceláři na kyjovské radnici jsem otevíral no-

je nakonec zvláštní, že podobných omylů během své ho starostování nepamatuji víc. Vždyť hranice mezi správnou a špatnou adresou může být zdárně ukryta ve špatné výslovnosti a záměna, byť jen jediného písmenka, má sílu přepisovat zeměpisné souřadnice.

*František Lukl
starosta města Kyjov*

Právní poradna v současné době funguje již třetím rokem a v databázi je přibližně 2900 dotazů a odpovědí. Připomínáme, že každá členská obec má možnost mít až 11 individuálních přístupů. Chod právní poradny hradí v rozsahu pěti dotazů ročně na každou členskou obec Svaz. Veškeré odpovědi jsou stále upravovány, odpovídají aktuální legislativě. Hledejte na **www.poradnaproobce.cz** nebo na stránkách Svazu **www.smocr.cz**. V průběhu roku 2019 zavedla také nové služby – byla propojena s texty právních předpisů a novinkou jsou také automatické dokumenty (zatím vzory několika obecně závazných vyhlášek, smluv a záměrů). Aktuálně Poradnu pro obce využívá více než 3000 obcí a dobrovolných svazků obcí.

Zeptali jste se...

Připravujeme OZV k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku na veřejných prostranstvích, kterou se reguluje užívání zábavní pyrotechniky. Můžeme zde vymezit čas, který zasahuje do doby nočního klidu (např. 1. ledna mezi 00.00 a 01.00)?

Ano, takový postup je možný. Obce mohou prostřednictvím obecně závazné vyhlášky taxativně (úplným výčtem) stanovit výjimečné případy (zejména slavnosti nebo obdobné společenské akce), při nichž je doba nočního klidu vymezena dobou kratší nebo při nichž nemusí být doba nočního klidu dodržována. Takovéto dny je třeba vymezit buď konkrétním datem (například 1. 1.), datovatelným obdobím (například velikonoční svátky), nebo i událostí, jejíž datum je vzhledem k místním tradicím předvídatelné.

Musí být v zápise ze zasedání ZO uveden důvod neschválení např. prodeje pozemku? Resp. rada doporučila zastupitelstvu neschválit prodej, ovšem v zápise z rady ani v předloze pro jednání ZO důvod uveden není.

Pokud důvod neschválení nezazněl v rámci rozpravy, která by byla popisována v zápisu, není nezbytné v zápise důvod neschválení konkrétního usnesení uvádět. Pokud však v rámci zasedání zastupitelstva tato informace zazněla, měla by být v zápise obsažena.

ZŠ a MŠ, p. o. obce budou zadávat veřejnou zakázku malého rozsahu na dodávku herních prvků na hřiště. Předpokládaná hodnota veřejné zakázky je 400 tisíc Kč bez DPH, takže se nepočítá se zveřejněním. Musí mít příspěvkové organizace obce také profil zadavatele nebo mohou využívat, v případě potřeby, tj. zveřejnění smlouvy, zveřejnění výzvy k podání nabídek apod. profil zadavatele obce.

Ze zákona o zadávání veřejných zakázek plyne, že veřejným zadavatelem je mimo jiné územní samosprávný celek nebo jeho příspěvková organizace. Příspěvkové organizace tak jsou z pohledu zákona o zadávání veřejných zakázek samostatnými veřejnými zadavateli. Ke společnému užívání jednoho profilu zadavatele zákon o zadávání veřejných zakázek poukazuje pouze v jediném případě, a to v případě provozních jednotek, kdy zákon stanoví, že provozní jednotka může využívat k uveřejnění informací o svých veřejných zakázkách vlastní profil zadavatele (tzn. provozní jednotka může ale ani nemusí využívat svůj vlastní profil zadavatele). Jako příklad provozní jednotky uvádí důvodová zpráva např. městské obvody, městské části, organizační složky státu apod.

Příspěvkové organizace však v tomto ohledu nelze považovat za provozní jednotku veřejného zadavatele, protože **platí, že v případě, kdy příspěvková organizace plánuje zadat veřejnou zakázku prostřednictvím profilu zadavatele (nebo je k tomu dle zákona o zadávání veřejných zakázek povinna), musí mít zřízen svůj vlastní profil zadavatele.**

Pro výpočet místního poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovitě věci podle kapacity potřebuji zjistit, koho mám pokládat za plátce odpadů u bytových domů. Jeden dům má 4 byty, tedy 4 bytové jednotky (každý byt má svého majitele, kteří mají také podíl na společných prostorech domu). Mám uvažovat o do-

mě jako o jednom – museli by se majitelé bytů domluvit na jednom společném plátcí? Nebo mohou uvažovat o každém bytě jako o 1 plátcí, tedy za 4 byty – 4 plátce? Musela bych rozdělit i kapacitu popelnice, když 1 dům se 4 byty využívá 1 společnou popelnici?

V případě domů je plátcem společenství vlastníků jednotek, bylo-li pro daný dům založeno. Pokud nikoliv, měl by být plátcem vlastník nemovitě věci zahrnující byt. Nemovitou věcí je i bytová jednotka vymezená podle občanského zákoníku, stejný režim pak zákon o místních poplatcích vztahuje i na jednotky vymezené podle zákona o vlastnictví bytů. To znamená, že plátcem bude každý jednotlivý vlastník bytové jednotky, nevzniklo-li pro bytový dům společenství vlastníků jednotek. Užívají-li všichni vlastníci jednu nádoby, bude zřejmě nezbytné poplatek poměrně rozpočítat mezi jednotlivé plátce.

Pro obec vykonával funkci stavebního dozoru občan, který v průběhu funkce zemřel. Jakým způsobem můžeme vyplatit dlužnou odměnu za dobu výkonu funkce dozoru? Můžeme vyplatit na účet zemřelého nebo vyplatit v hotovosti pozůstalé rodině?

Jelikož má smlouva o zajištění stavebního dozoru zpravidla občanskoprávní (nikoliv pracovněprávní) povahu (často se bude jednat o smlouvu příkazní), bude se právní vztah vyplývající z této smlouvy řídit občanským zákoníkem, kterým se bude řídit i vyplácení dlužné odměny. Dlužná odměna se po smrti zůstavitele stává předmětem dědického řízení, nelze tedy dlužnou odměnu přímo vyplatit pozůstalé rodině. Obci lze tedy doporučit, aby dlužnou částku uschovala a oznámila soudu (pověřenému notáři), který je místně příslušný k provedení dědického řízení, o jak vysokou odměnu jde, a na základě výsledku dědického řízení ji pak vyplatila určeným dědicům.

Jakým způsobem řešit platbu za odvoz odpadů od občanů, kteří nemají v obci trvalé bydliště, ale žijí tu? Zatím podle vyhlášky platí za rekreační objekt jako za jednoho občana, ovšem v nemovitostech jich žije celoročně více, takže obec od nich nemá adekvátní příjem pro platby za likvidaci odpadů – oni tvrdí, že platí poplatky v místě trvalého bydliště (větší města), ale tam, kde reálně odpad produkuje, jen minimum.

Má-li obec zaveden poplatek za obecní systém odpadového hospodářství, resp. poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, platí skutečně to, že v objektech určených k bydlení, kde není přihlášená žádná osoba k trvalému pobytu, je hrazen pouze poplatek de facto za jednu osobu, a to vlastníkem této nemovitosti. **Vztáhnout poplatkovou povinnost na osoby žijící na území obce bez trvalého pobytu však u tohoto poplatku možné bohužel není.** Existují sice návrhy na stanovení např. dvojnásobku poplatku u takovýchto objektů na legislativní úrovni, zatím však nelze očekávat, že by byl zákon v tomto směru v blízké době pozměněn.

Jedinou možností, jak poplatkovou povinností postihnout osoby bez pobytu v obci, je zavedení poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovitě věci, kde je rozhodující nikoliv trvalý pobyt, nýbrž faktický stav.

odpovědi zpracovala KVB advokátní kancelář

Připomínkujeme

V září 2021 jsme připomínkovali především:

Plán spravedlivé územní transformace

Předkládá Ministerstvo pro místní rozvoj, na Svazu připomínkovala Pavlína Toporská

Plán spravedlivé územní transformace (zkráceně PSÚT) je základní dokument, který je zpracován pro poskytování podpory z mechanismu pro spravedlivou transformaci. Ten je součástí širšího investičního plánu pro udržitelnou Evropu, jehož cílem je finančně i prakticky pomoci regionům, pro které bude cesta k ujednání cíli klimatické neutrality do roku 2050 složitá. Skládá se ze tří „pilířů“, mezi které patří Fond pro spravedlivou transformaci (Grantové schéma – „dotace“ pro regiony s odvětvím těžby uhlí, lignitu, ropných břidelic a rašeliny...), Invest EU (mobilizace veřejných a soukromých investic pomocí záruky rozpočtu EU) a dále aktivity Evropské investiční banky (EIB) (Úvěrový nástroj pro veřejný sektor).

Svaz v rámci připomínek požádal například o rozšíření prioritních oblastí podpory v procesu transformace, která je stěžejním bodem celého materiálu.

Strategický rámec cirkulární ekonomiky 2040

Předkládá Ministerstvo životního prostředí, na Svazu připomínkuje Tomáš Sobota

Strategický rámec cirkulární ekonomiky 2040, dle Ministerstva životního prostředí, reflektuje nezbytnost prosazení principů oběhového hospodářství a zdůrazňuje oběhové hospodářství jako prioritu České republiky. Cílem tohoto nelegislativního materiálu je formulovat předpoklady, cíle a opatření pro to, aby byla Česká republika prostřednictvím cirkulární ekonomiky dlouhodobě odolná vůči budoucím environmentálním hrozbám. Svaz v rámci připomínek zejména zdůraznil, že nestačí zaměřovat se pouze na sběr a separaci recyklovatelných surovin, ale je bezpodmínečně nutné, zajistit také adekvátní podmínky pro využití získaných recyklátů. Další připomínky směřovaly k explicitnímu zakotvení zásady zvážení dopadů na rozpočty obcí a domácností, před navyšováním skladovacího poplatku či využitím podobných opatření.

Nařízení vlády o katalogu prací ve veřejných službách a správě a nařízení vlády o katalogu správních činností

Předkládá Ministerstvo práce a sociálních věcí, na Svazu připomínkuje Alena Klimtová

Návrh si klade za cíl provést dílčí, především technické, změny ve vymezení příkladů prací vykonávaných ve veřejných službách a správě a ve vymezení příkladů služebních činností. Svaz k návrhu uplatnil zásadní připomínky zejména ve směru zařazení matričních prací a práce tajemníků do stanovené třídy, kdy bylo s ohledem na vysokou odbornost uvedených prací požadováno zvýšení. Současně nad rámec návrhu byla vznesena připomínka k zařazení pozice energetického manažera.

Řešení dislokací vybraných obecních úřadů obcí s rozšířenou působností v administrativních objektech v majetku státu

Předkládá Ministerstvo vnitra, na Svazu připomínkuje Alena Klimtová

Ministerstvo vnitra předložilo nelegislativní materiál, který má za cíl nalézt systémové řešení dislokací, kdy některé obecní úřady obcí s rozšířenou působností stále ještě vykonávají státní správu v přenesené působnosti v administrativních prostorách budov v majetku státu, které mají v bezúplatném užívání. Všem osmi dotčeným obcím končí smlouvy o bezúplatné výpůjčce předmětných budov k 31. 12. 2021, tj. za několik měsíců. Striktní trvání na opuštění předmětných budov v daném termínu ze strany státu by mohlo ohrozit řádný výkon veřejné správy v daných správních obvodech, neboť mnohdy dané ORP nemají vhodné prostory, kde by své činnosti vykonávaly. Z těchto důvodů materiál navrhl poslední „přechodné období“, ve kterém bude možné uzavřít bezúplatnou smlouvu o výpůjčce, a to do 31. 12. 2025. Svaz k materiálu uplatnil zásadní připomínky vznesené dotčenými subjekty.

Dále jsme se zabývali následujícími právními normami:

U těchto návrhů byly uplatněny dílčí připomínky:

- Návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 30/2014 Sb., o stanovení závazných pravidel poskytování finančních příspěvků na hospodaření v lesích a na vybrané myslivecké činnosti, ve znění pozdějších předpisů
- Návrh vyhlášky, kterou se stanoví podrobnosti o přenosu reprodukčního materiálu lesních dřevin, o evidenci o původu reprodukčního materiálu a podrobnosti o obnově lesních porostů a o zalesňování pozemků prohlášených za pozemky určené k plnění funkcí lesa

U těchto návrhů právních předpisů nebyl zjištěn negativní dopad do činnosti měst a obcí:

- Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 378/2010 Sb., o stanovení druhového seznamu pěstovaných rostlin, ve znění pozdějších předpisů, a další související vyhlášky
- Návrh vyhlášky o stanovení druhů živočichů vyžadujících regulaci
- Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 218/2019 Sb., o výčtu metodik zkoušek odlišnosti, uniformity, stálosti a užitné hodnoty odrůd, ve znění vyhlášky č. 256/2020 Sb.
- Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu
- Návrh zákona, kterým se mění zákon o mezinárodní spolupráci při správě daní a o změně dalších souvisejících zákonů
- Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška o účetních záznamech v technické formě vybraných účetních jednotek a jejich předávání do centrálního systému účetních informací státu a o požadavcích na technické a smíšené formy účetních záznamů (technická vyhláška o účetních záznamech)
- Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška o stanovení rozsahu vyúčtování ceny podle druhu služby
- Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška o rozsahu, struktuře a termínech údajů předkládaných pro vypracování návrhu státního závěrečného účtu a o rozsahu a termínech sestavení návrhů závěrečných účtů kapitol státního rozpočtu
- Návrhy vyhlášky, kterou se mění vyhláška o stanovení výše a způsobu úhrady efektivně vynaložených nákladů na odposlech a záznam zpráv, na uchovávání a poskytování provozních a lokalizačních údajů a na poskytování informací z databáze účastníků veřejně dostupné telefonní služby
- Návrh vyhlášky o bližších podmínkách provádění klinického hodnocení humánních léčivých přípravků
- Zpráva o stavu romské menšiny v České republice za rok 2020

Co nového ve Sbírce zákonů – září 2021

- **Nález Ústavního soudu č. 306/2021 Sb. ve věci návrhu na zrušení části čl. 2 odst. 3 obecně závazné vyhlášky města Heřmanův Městec č. 5/2019 o zákazu konzumace alkoholických nápojů na některých veřejně přístupných místech**

Plénium Ústavního soudu vyhovělo návrhu Ministerstva vnitra (dále jen navrhovatel) na zrušení čl. 2 odst. 3 ve slovech „městem nebo“ obecně závazné vyhlášky města Heřmanův Městec č. 5/2019, o zákazu konzumace alkoholických nápojů na některých veřejně přístupných místech. Ministerstvo vnitra namítalo, že úprava v napadené vyhlášce neodůvodněně zvýhodňuje samotné město oproti jiným subjektům v obdobném postavení, což vede k porušení principu rovnosti. V čl. 1 napadené vyhlášky je zakotven zákaz konzumace a podávání alkoholu na specifikovaných veřejně přístupných místech ve městě. V čl. 2 napadené vyhlášky jsou pak stanoveny výjimky z tohoto zákazu, mezi nimi i výjimka v čl. 2 odst. 3, podle níž se zákaz nevztahuje na akce pořádané městem nebo se souhlasem města. Navrhovatel zdůraznil, že zatímco na akcích pořádaných městem je možné alkohol požívat a podávat již na základě skutečnosti, že akci pořádá město, jiní pořadatelé odlišní od města musí získat souhlas města, aby dosáhli stejného účinku. Pro popsané zvýhodnění města neexistuje důvod.

Nález nabyl účinnosti 25. 8. 2021

- **Vyhláška č. 313/2021 Sb., o procentním podílu jednotlivých obcí na částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů**

Ministerstvo financí vydalo jako každý rok vyhlášku dle příslušných ustanovení zákona o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, jímž určuje procentní podíl jednotlivých obcí na částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů.

Vyhláška nabyla účinnosti 1. 9. 2021

- **Zákon č. 324/2021 Sb., o jednorázovém odškodnění subjektů dotčených mimořádnou událostí v areálu muničních skladů Vlachovice-Vrbětice a o změně některých zákonů**

Zákon upravuje podmínky poskytnutí a výši jednorázového odškodnění územních samosprávných celků a fyzických osob v souvislosti s mimořádnou událostí v areálu muničních skladů Vlachovice-Vrbětice.

Zákon nabývá účinnosti 1. 1. 2022

- **Nařízení č. 322/2021 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 341/2017 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů**

Doplňuje se nový odstavec, který vymezuje pro účely zvláštního příplatku dvě skupiny prací třídního učitele a stanoví rozmezí pro určení tohoto příplatku.

Nařízení nabylo účinnosti 1. 9. 2021

- **Zákon č. 328/2021 Sb., kterým se mění zák. č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů**

Zákon ruší diferenciaci částek příspěvku na péči u skupin osob ve stupni závislosti III a IV. Výše příspěvku na péči bude tedy i ve stupních závislosti III a IV jednotná – s rozdílem pouze pro osoby do 18 let věku a pro osoby starší 18 let, a to obdobně jako je tomu ve stupních závislosti I a II. Přitom se i u pobytových služeb podle § 48, 49, 50, 51, 52 nebo dětského domova anebo speciálního lůžkového zdravotnického zařízení hospicového typu bude nově vycházet z vyšší částky, tj. z částky, která byla dosud podle novely zákona č. 47/2019 Sb. aplikována „v ostatních případech“. Sjednocení částek příspěvku na péči osob ve stupni závislosti III a IV, a to jak u osob starších 18 let, tak i u kategorie osob do 18 let věku, odstraní prvky diskriminace, které zavedení diferenciace založilo. V důsledku změny na výši příspěvku již nebude mít vliv, zda osoba využívá nebo nevyužívá pobytové sociální služby.

Zákon nabývá účinnosti 1. 1. 2022

- **Zákon č. 329/2021 Sb., kterým se mění zák. č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony**

Na základě novely zákona budou dětské skupiny zachovány a k původně plánované proměně v „jesle“ tak nedojde. Nadále je budou moci navštěvovat děti od šesti měsíců věku do zahájení školní docházky. Přesto dojde ke zpřísnění některých podmínek. Stanoveny budou tzv. standardy kvality. Prováděcí předpisy stanoví také vyšší standardy požární ochrany, přísnější podmínky budou kladeny také na kvalifikaci pracovníků. Poskytovatelé se na tyto změny budou muset připravit do roku 2024. Změní se také způsob financování, státní příspěvek bude stanoven podle normativu pro soukromé mateřské školy, příspěvek rodičů bude zastropován jen pro děti do tří let.

Zákon nabývá účinnosti 1. 10. 2021

rk@gplus.cz

www.gobec.cz

INTERNETOVÝ MAPOVÝ SERVER nabídka pro členy SMO ČR

nákup aplikace
naplnění daty
provoz projektu

ZDARMA
ZDARMA
od 600 Kč/měsíc

Neplatíte za moduly, funkce, vkládání dat,
on-line katastr, 600 zákazníků po celé ČR

NABÍDKA OBRATEM!

608 077 074

Výběr z judikatury Nejvyššího správního soudu

Stavební řízení:

koncentrace řízení; potvrzení nebo změna závazného stanoviska dotčeného orgánu

I. Koncentrace řízení (zde podle § 112 odst. 2 a § 114 odst. 2 zák. č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, a podle § 82 odst. 4 správního řádu) se neuplatní, jestliže účastník řízení nemohl své námítky vznést dříve z objektivních důvodů nebo jestliže se jeho námítky týkají veřejného zájmu, jehož ochranu je správní orgán povinen zajistit z úřední povinnosti. II. Odvolací správní orgán není povinen vyžádat si potvrzení nebo změnu závazného stanoviska dotčeného orgánu (§ 149 odst. 5 správního řádu) na základě odvolací námítky, která je již na první pohled a bez nutnosti odborné úvahy nedůvodná nebo zůstane ze strany účastníka naprosto nepodložená.

(Podle rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 18. 2. 2021, čj. 30 A 15/2019-107)

Právo na informace:

povinný subjekt; veřejná instituce

Hospodářská komora České republiky je veřejnou institucí ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 4. 2021, čj. 2 As 72/2020-46)

Správní řízení:

přezkum závazného stanoviska dotčeného orgánu

Řízení o přezkumu závazného stanoviska dle § 149 odst. 8 (dříve odst. 5) správního řádu nemá účastníky. Pokud však takové přezkumné řízení probíhá v rámci „hlavního“ správního řízení, pro něž bylo přezkoumávané závazné stanovisko vydáno (ať již je předmětem přezkumu závazné stanovisko dotčeného správního orgánu vydané v řízení v prvním stupni nebo závazné stanovisko vydané správním orgánem nadřízeným dotčenému správnímu orgánu v odvolacím řízení), může být na základě konkrétních okolností dané věci v zájmu zachování práv dotčených osob ve smyslu § 4 odst. 4 správního řá-

du a jejich rovného postavení ve smyslu § 7 správního řádu nezbytné poskytnout těmto dotčeným osobám, tedy účastníkům „hlavního“ správního řízení, možnost se k otázce, zda má dojít ke zrušení či změně přezkoumávaného závazného stanoviska, vyjádřit.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2021, čj. 5 As 168/2018-107)

Pandemický zákon:

testování ve školách; svobodný a informovaný souhlas s podstoupením testu; osobní přítomnost na prezenční výuce; právo na vzdělání

I. Ministerstvo zdravotnictví nepřekročí meze své pravomoci, pokud při epidemii onemocnění covid-19 nebo nebezpečí jejího vzniku vydá mimořádné opatření podle § 69 odst. 1 písm. i) a odst. 2 ve spojení s § 80 odst. 1 písm. g) zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, kterým nařídí, že určeným skupinám dětí se umožní osobní přítomnost ve škole tehdy, nemají-li příznaky onemocnění covid-19 a podstoupí vyšetření prostřednictvím preventivního testu na přítomnost antigenu viru SARS-CoV-2.

II. Podstoupení preventivního antigenního testu ve škole není zdravotní službou, je-li založeno na tom, že se děti otestují samy – formou tzv. samoodběru bez asistence zdravotnického pracovníka; není proto nutné poskytnutí svobodného a informovaného souhlasu, jenž plyne z podstaty nedotknutelnosti osoby (čl. 7 Listiny základních práv a svobod).

III. V případě pozitivního výsledku preventivního antigenního testu je oddělení dotčeného dítěte od ostatních a opuštění školy logickým opatřením, které není v rozporu se zákonem ani ústavním pořádkem. Dítě s pozitivním testem stejně jako dítě, které test odmítne podstoupit, nemůže být osobně přítomno na prezenční výuce ve škole, což omezuje jeho právo na vzdělání ve smyslu čl. 33 Listiny základních práv a svobod; nepopírá však jeho samotnou podstatu a smysl a nejedná se ani o omezení svévolné, jež by nesledovalo legitimní cíl (ochranu veřejného zdraví)

anebo ho sledovalo nerozumnými prostředky.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 5. 2021, čj. 5 Ao 1/2021-65)

Stavební zákon:

stožár pro vlajky; účel stavby

I. Stožár pro vlajky, který podle § 79 odst. 3 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění účinném do 31. 12. 2021, nevyžaduje rozhodnutí o umístění stavby ani územní souhlas, je solitérním svislým technickým zařízením, jehož výlučným účelem je vyvěšení vlajky, nikoli umístění reklamy. Stožárem pro vlajky není stavba sestávající z více stožárů, vytvářejících funkční a estetický celek, jehož účelem bylo dle záměru stavebníka umístění reklamy.

II. Účel stavby ve smyslu § 79 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění účinném do 31. 12. 2021, lze zjistit jak z objektivního provedení stavby, tak ze záměru stavebníka, který lze ověřit z veškerých písemných dokladů existujících ke stavbě, včetně soukromoprávních ujednání (například ze smlouvy o dílo).

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 5. 2021, čj. 1 As 253/2020-73)

Veřejné opatrovnictví:

výkon funkce veřejného opatrovníka obcí; Řízení před soudem: kompetenční žaloba

I. Veřejné opatrovnictví dle § 471 odst. 3 občanského zákoníku je výkonem nevvrchnostenské správy, při které vystupuje obec jakožto korporace v obdobném postavení jako jakákoliv osoba soukromého práva.

II. Výkon funkce veřejného opatrovníka obcí dle § 471 odst. 3 občanského zákoníku není výkonem přenesené působnosti. (Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 5. 2021, čj. Komp 3/2018-87)

Zdroj: Sbírka rozhodnutí
Nejvyššího správního soudu

**Pracovní skupina pro kohezní politiku,
8. září 2021**

V kombinované formě se počátkem září sešla Pracovní skupina pro kohezní politiku Svazu. Jednání se zúčastnili také hosté z Ministerstva pro místní rozvoj, konkrétně Marie Zezulková, ředitelka odboru regionální politiky, a Miroslav Daněk, vedoucí oddělení řízení strategie. Přítomní se v průběhu zasedání věnovali zejména nové Taxonomii EU a Národnímu plánu obnovy. Taxonomie EU je nový nástroj, prostřednictvím něhož chce Evropská unie usnadnit investorům financování do projektů, které jsou v souladu s cíli Zelené dohody. Zároveň poskytuje jasný rámec pro zveřejňování informací o aktivitách v oblasti udržitelnosti, které budou transparentní a srozumitelné jak pro finanční instituce, tak pro širokou veřejnost. Tento nový balíček opatření se bude nejprve vztahovat na odvětví, jakými jsou energetika, lesní hospodářství, výroba nebo doprava, později se rozšíří do dalších oborů (vč. sociální oblasti). S ohledem na skutečnost, že již nyní se na samosprávy obrací zprostředkovatelské firmy, které nabízejí posouzení projektových žádostí v kontextu Taxonomie, vnímá Pracovní skupina za důležité toto téma dále sledovat a starosty informovat v souladu s reálnými informacemi, které jsou k dispozici. Na jednání pracovní skupiny bylo dohodnuto, že v říjnu 2021 proběhne pracovní jednání resortů, kterých se Taxonomie dotýká v první vlně (MPO, MMR, MŽP...), kde budou hledány společné body zájmu. Téma Taxonomie EU bude řešeno také na Sněmu Svazu.

Dalším tématem byl Národní plán obnovy. Přítomní projednali pro samosprávy nejdůležitější komponenty Národního plánu obnovy a požádali přítomné zástupce z Ministerstva pro místní rozvoj o organizaci jednání ke komponentě 2.8 zaměřené na brownfieldy. Rovněž vyjádřili zájem o zapojení do co možná největšího množství pracovních skupin a platforem v rámci oblastí, kde byla v NPO identifikována územní dimenze. Jen tak bude možné zajistit, aby byly tyto výzvy otevřeny také městům a obcím. Jedná se například o témata zaměřená na podporu veřejných investic, kulturu, životní prostředí a další. Na tomto úkolu již nyní pracuje Sekce regionálního rozvoje a zahraničních vztahů.

**Pracovní skupina Venkov, zemědělství, lesnictví,
9. a 10. září 2021, Šardice**

Členové pracovní skupiny Venkov, zemědělství, lesnictví (PS VZL) se sešli začátkem září na výjezdním zasedání, které organizovala Sekce regionálního rozvoje a zahraničních vztahů. Iniciátorem výjezdního zasedání a navrhovatelem programu výjezdu byl Karel Knesl, starosta obce Heršpice. Tento formát, propojující jednání členů PS s přímým přenosem informací a zkušeností od různých aktérů z území, se osvědčil a členové

skupiny doporučují tento formát realizovat i v budoucnu, např. jednou ročně.

Hostem jednání realizovaného v rámci výjezdního zasedání byl Josef Tabery, ředitel odboru Řídící orgán Programu rozvoje venkova Ministerstva zemědělství, který osvětlil celkovou situaci kolem přípravy Společné zemědělské politiky (SZP) pro další období 2023–2027. Představil varianty kofinancování ve vyjednávání SZP a časový harmonogram. MZe předložil do 30. září Evropské komisi (EK) návrh a do konce roku bude na základě výsledků vyjednávání návrh finalizován. Od poloviny října do poloviny prosince bude tedy probíhat intenzivní vyjednávání mezi MZe a EK. Od roku 2023 bude následovat implementace SZP v její nové podobě.

Dalším velkým tématem byla činnost Státního pozemkového úřadu (SPÚ), alokované finance a s tím spojená rychlost realizace pozemkových úprav. Členové pracovní skupiny se shodli na důležitosti realizace pozemkových úprav a konstatovali, že současná rychlost není dostačující, i vzhledem k nutnosti adaptace krajiny na klimatickou změnu. Také z tohoto důvodu je nutno zajistit v nastávajícím programovém období dostačující financování. Na návrh členů PS bude vyvoláno další jednání s SPÚ a MZe a projednán návrh podpory realizace již schválených společných opatření přímo obcemi, což by uvolnilo kapacitu pozemkových úřadů.

PS se dále po krátké diskuzi shodla na doporučení připojení Svazu k memorandu pro podporu lesnictví adresovanému MZe a odsouhlasila upravený návrh memoranda předloženého Sdružením vlastníků obecních a soukromých lesů, Českou biskupskou konferencí a Svazu ze dne 8. září 2021.

Dále proběhlo představení dokumentu Evropské komise „Dlouhodobá vize pro venkovské oblasti“ a také rámcová pozice ČR k tomuto dokumentu, který byl v letních měsících schválen v tiché proceduře bez zapojení Svazu. Po diskuzi navrhla výkonná ředitelka Svazu oslovit MZe se žádostí o vysvětlení, proč územní partneři nebyli přizváni k připomínkování této rámcové pozice.

V rámci výjezdního zasedání navštívili členové PS aquaponickou farmu v Brně-Horních Heršpicích, ekocentrum v Šardicích a sad s kapkovou závlahou v Krumvíři, kde se seznámili s udržitelným přístupem ke krajině a k hospodaření. Více o této návštěvě si můžete přečíst na str. 22, 23 tohoto čísla.

Bezpečnostní komise, 14. září 2021, Praha

Bezpečnostní komise se jako první věnovala tématu vytvoření nové společné typové činnosti složek IZS v případě nálezu nelegální drogové laboratoře. Předseda komise Kuchař poděkoval

zástupcům Generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR za jejich aktivitu v této záležitosti, která vyvstala právě z podnětu města Kyjov. Další část jednání byla zaměřena na zrušení bezdoplatkových zón Ústavním soudem, což mnoho členských obcí Svazu vnímá jako problém. Členové komise se shodli na tom, že je potřeba najít jiný vhodný nástroj pro města a obce, kterým by mohly řešit sociálně nežádoucí jevy a bojovat proti obchodníkům s chudobou. Svaz uvedenou problematiku bude řešit v rámci plánovaného jednání se zástupci Ministerstva vnitra a Ministerstva spravedlnosti, kde bude řešena rovněž možnost vytvoření obecně závazné vyhlášky regulující bezdomovectví. Komise se v závěru jednání dotkla také problémů spojených s autovraky, jejichž odstraňování je pro mnoho obcí a měst velmi komplikované. Uvedeným tématem se již intenzivně zabývá rovněž Dopravní komise.

Pracovní skupina pro udržitelný rozvoj, 15. září 2021, online

Hlavním tématem zářijového setkání pracovní skupiny bylo zapojení soukromého sektoru do udržitelného rozvoje měst a obcí. Konkrétně spolupráce s investory, investiční nabídky, změny územních plánů, příprava na vstup investorů, pravidla spolupráce apod. O své zkušenosti se podělila Silvia Doušová, místostarostka Kutné Hory, a František John, starosta města Zábřeh.

V Kutné Hoře jsou vztahy s investory někdy komplikované, vzniká potřeba vytvořit obecné zásady spolupráce s investory, inspiraci hledali např. v Jihlavě. Osvědčilo se zvát zástupce investora na jednání zastupitelstva, kde před občany i zástupci města musí obhájit své záměry.

Město Zábřeh pracuje s tzv. zastavovací studií, která přináší upřesnění/omezení ohledně možností výstavby v rámci územního plánu a je zároveň jeho podmínkou. Vybudoje-li investor ulici, město ji následně převezme pouze tehdy, jsou-li splněny veškeré podmínky a náležitosti. Vyžadují dodržování vysoké kvality použitých materiálů, například u vodohospodářských staveb. Nejsou-li tyto standardy dodrženy, odmítne město stavbu převzít. Zásadní je vše vysvětlovat občanům, aby chápali, proč se tak děje. Kutná Hora i Zábřeh mají mimo jiné dobrou zkušenost i s některými obchodními řetězci, které vytvořily a městům darovaly např. komunitní zahrady či sad s rozhlednou.

Dalším tématem jednání byla EU Taxonomie pro udržitelnost projektů. Pro samosprávy je důležité zejména to, že pravidla taxonomie se dotknou projektů fondů EU a prokazování jejich udržitelnosti a dále veřejného zadávání či pojištění majetku. Na jednání zaznělo, že prozatím nejsou známy veškeré podrobnosti

a podmínky taxonomie, je tedy složité řádně o všem informovat. Taxonomii je však nutno vnímat spíše jako příležitost, jako jasně stanovená pravidla a určitou cestu, kterou se v budoucnu vydat.

Komise pro sociální věci a zdravotnictví, 16. září 2021, Praha

Na jednání byli přizváni zástupci společenství Anonymních alkoholiků, kteří Svaz požádali o možnost navázání spolupráce, aby se jejich činnost dostala do většího povědomí občanů obcí a měst. Následně byly projednány výzvy v sociální oblasti z programu React-EU a Národního plánu obnovy, kdy v rámci výzvy React-EU na sociální infrastrukturu je stále volná významná alokace a žádosti je možné podávat až do začátku února 2022. Zmíněno bylo také téma zrušení bezdoplatkových zón a informace

o jednání, které v této věci proběhne. Rovněž se řešila možnost zřízení pracovní skupiny při Komisi pro sociální věci a zdravotnictví zabývající se problematikou bydlení z multidisciplinárního hlediska. V neposlední řadě zazněly informace o aktuální legislativě, kdy došlo ke schválení novely zákona o sociálně-právní ochraně dětí, novely zákona o sociálních službách v části týkající se sjednocení výše příspěvku na péči v pobytových službách shodně jako ve službách terénních. Poslanci ve třetím čtení rovněž schválili další část novely zákona o sociálních službách, která nyní putuje do Senátu.

Komora statutárních měst, 17. září 2021, online

Komora statutárních měst se na svém jednání věnovala zejména aktuálnímu stavu přípravy jednotlivých komponent Národního plánu obnovy. Svaz je dlouhodobě zapojen do přípravy nového programového období v rámci operačních programů a rovněž aktivně vystupuje v rámci přípravy komunitárních programů, které hodlá v novém období více podporovat. Komora statutárních měst byla informována o posunu v přípravě oblastí relevantních pro Českou republiku a samosprávy. Jednání se zúčastnil i David Koppitz, náměstek pro řízení sekce regionálního rozvoje MMR. Komora statutárních měst požaduje navýšení alokace na modernizaci tramvajových a trolejbusových tratí v Operačním programu Doprava a plnohodnotné zapojení ITI v Operačním programu Zaměstnanost.

Další část jednání byla věnována aktuálním problémům. Řešila se problematika oceňování věcných břemen, příprava digitálních technických map krajů, dotace Národní sportovní agentury a možnosti financování oprav mostů.

Předsednictvo Svazu, 24. září 2021, Praha

Poslední zasedání Předsednictva Svazu probíhalo v historických prostorách primátorské rezidence na Mariánském náměstí v Praze. Zahájil ho a řídil čestný předseda Svazu a pražský primátor Zdeněk Hřib. Po úvodních tradičních bodech, jako je schválení kontroly

zadaných úkolů z minulého zasedání a informace o stavu členské základny, která se neustále zvyšuje (k 24. září Svaz sdružuje 2770 členů, kteří zastupují přes 8 550 000 obyvatel ČR), informovala výkonná ředitelka Radka Vladyková o hospodaření Svazu. V další části jednání účastníci zasedání diskutovali jak nejlépe a současně bezpečně zhodnotit finanční prostředky Svazu. Předsednictvo se dále jako vždy věnovalo svazovým projektům, hovořilo se především o plnění povinných indikátorů a nastavení opatření, která povedou k jejich splnění.

Diskuse se vedla i o možných dopadech střetu zájmů na výši evropských dotací z Národního plánu obnovy. Primátor Miroslav Žbánek, který zastupuje Svaz ve Výboru Národního plánu obnovy, zmínil obrovská rizika malé připravenosti ČR v administraci dotačních titulů. Nesmí se zapomínat na města s počtem obyvatel 10 až 50 tisíc. Municipality by se měly rovněž zaměřit i na přípravu projektů z národních zdrojů.

Stavební zákon a jeho zavádění do praxe bylo další probírané téma zasedání. Svaz navrhuje zřídit mezipřesortní odbornou pra-

covní skupinu, která se bude podílet na přípravě postupu implementace stavebního zákona a nastavení harmonogramu prací. Je nutné, aby v takové skupině byli zástupci územních samospráv. Bylo konstatováno, že v zavádění nového stavebního zákona panuje prozatím spíše chaos, jednotlivá ministerstva (MMR, MŽP či MV) nemají ještě přesně určenou agendu. Prováděcí vyhlášky dosud nebyly zaslány do meziresortního připomínkového řízení. Asociace krajů připravila zákonodárnou iniciativu na odložení účinnosti stavebního zákona o jeden rok. Iniciativa bude předložena nové Sněmovně, Svaz tuto iniciativu podpoří a rovněž bude apelovat na novou vládu, aby došlo k posunu účinnosti stavebního zákona a jeho úpravě ještě před nabytím účinnosti. Pavel Drahovzal informoval o připravované dotační výzvě pro úpravu územních plánů jednotlivých měst a obcí tak, aby naplnily požadavek jednotného datového standardu.

Jedním z posledních bodů byla otázka valorizace platů samosprávných úředníků. Byl vznesen požadavek na lepší ohodnocení klíčových pozic, jako jsou pracovníci IT či právníci. Tento návrh bude předložen k projednání Legislativní komisi Svazu.

Členové Předsednictva rovněž schválili uzavření smlouvy na provoz Právní poradny na další dva roky. Služby Právní poradny jsou oblíbené a našimi členy velmi využívané. Zvláště pro malé obce bez většího aparátu je to vítaná služba.

Projednáno bylo i pokračování v přípravě nového projektu Svazu v rámci českého předsednictví v Radě EU „Odolná samospráva a veřejná správa v zemích Východního partnerství“.

Bodem, který v samotném závěru jednání vzbudil velkou diskusi, byl bod týkající se Národní sportovní agentury a nastavení dotačních programů, které obsahují pro obce a města diskriminační parametry.

Nakonec se Předsednictvo zabývalo návrhem na zřízení Komise pro bydlení. Po delší diskusi, ze které vyplynula potřeba řešit dostupnost bydlení nejen v sociálně slabých skupinách, Předsednictvo Svazu Komisi pro bydlení zřídilo.

Brandýs nad Labem-Stará Boleslav vybojoval prvenství v celorepublikovém srovnání Město pro byznys

Srovnávací výzkum Město pro byznys jednoznačně ukázal, že Brandýs nad Labem-Stará Boleslav je podnikatelsky nejatraktivnějším městem v České republice. Zasloužil se o to vstřícný přístup radnice k podnikatelům i výhodné podmínky pro podnikání. Stříbrnou příčku obsadil Žďár nad Sázavou, bronz bere Uherské Hradiště. Srovnávací výzkum zpracovává analytická agentura Datank a hodnotí v něm všech 205 obcí s rozšířenou působností v České republice.

V celorepublikově vítězném Brandýse nad Labem-Staré Boleslavi se podnikatelské prostředí rozvíjí. Město podnikatele láká výbornou dopravní dostupností a dynamickým rozvojem podmínek, které z něj dělají atraktivní místo pro podnikání. To se projevuje vysoce nadprůměrným počtem malých a středních firem, ale také aktuálně rychle narůstajícím počtem firem i živností. S tím jde ruku v ruce vysoký nárůst počtu obyvatel a také počet dokončených bytů na 1000 obyvatel. Dlouhodobě nezaměstnaných je tu přitom velmi málo. Radnice místní rozvoj podporuje, o čemž svědčí vysoký podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích, při srovnání s ostatními městy dosahuje rovněž výborné úrovně podíl výdajů věnovaných na vzdělávání. Skvělého výsledku dosáhla radnice rovněž v testu elektronické komunikace, který fiktivními podnikatelskými dotazy ověřuje, jak rychle a kvalitně na ně reaguje místní živnostenský úřad. „Já jsem nesmírně šťastný, že měs-

to Brandýs nad Labem-Stará Boleslav získalo toto ocenění. Po vítězstvích v krajských kolech jsem velice rád, že jsme se prosadili i celostátně. A ty důvody jsou asi jasné, radnice věnuje hodně úsilí do rozvoje města, do rozvoje školství a samozřejmě nám nahrává výborná dopravní obslužnost,“ řekl starosta Brandýsa nad Labem-Staré Boleslavi Vlastimil Pícek.

Stříbrný Žďár nad Sázavou těží z vysoce nadprůměrného nárůstu počtu ekonomických subjektů a také nadprůměrného počtu firem v přepočtu na tisíc obyvatel. Z ekonomických ukazatelů je třeba vypíchnout nadprůměrný podíl výdajů, které radnice věnuje na oblast bydlení, stejně jako na veřejnou dopravu. Především se ale dvacetitisícové město dostalo na čelné příčky výborným výsledkem v části výzkumu, která se zabývá přístupem veřejné správy. Má kvalitní webové stránky z pohledu podnikatele, velmi dobrý scóring úředních hodin, tedy počet úředních hodin, během kterých si mohou podnikate-

CELKOVÉ POŘADÍ MĚSTO PRO BYZNYS 2020

1. Brandýs n. L.-Stará Boleslav
2. Žďár nad Sázavou
3. Uherské Hradiště
4. Jablonec nad Nisou
5. Ostrava
6. Šlapanice
7. Prostějov
8. Humpolec
9. Rožnov pod Radhoštěm
10. Hradec Králové
11. Frýdek-Místek
12. Velké Meziříčí
13. Jihlava
14. Hodonín
15. Blatná

lé, ale nejen oni, dojít vyřídit vše potřebné, a skvěle dopadl Žďár v testu elektronické komunikace. Ten prostřednictvím několika vln fiktivních podnikatelských dotazů ověřuje kvalitu a včasnost odpovědí, které odchází směrem k podnikatelům ze živnostenského úřadu.

Bronzové Uherské Hradiště má velmi vysoký podíl podnikajících osob v přepočtu na ekonomicky aktivní obyvatelstvo. Město v srdci Slovácka se výrazně rozrůstá, o čemž svědčí vysoký počet dokončených bytů. Pokud jde o ekonomické údaje, může se radnice pochlubit vysokou likviditou, ale také nadprůměrnými výdaji věnovanými na kulturu nebo sport. Uherské Hradiště zaznamenalo výborný výsledek také v části výzkumu, který se věnuje přístupu veřejné správy. Velkou měrou se na tom podílely kvalitní webové stránky z pohledu podnikatele, na kterých jsou k nalezení v přehledné formě veškeré podstatné informace potřebné pro komunikaci s veřejnou správou nebo například pro rozvoj vlastního podnikání.

„Vyhodnocování a slavnostní vyhlášení regionálních výsledků tohoto výzkumu patří již tradičně k našim krajským setkáním. Jsme rádi, že můžeme takto přispět k jeho medializaci a zároveň poblahopřát čerstvým vítězům. Starostové či primátoři oceněných měst si zaslouží naše uznání,“ vyjádřil se předseda Svazu František Lukl.

David Pavlát
Communa

Srovnávací výzkum **Město pro byznys** již třináctým rokem hodnotí podnikatelský potenciál měst a obcí v České republice. Detailnímu zkoumání jsou podrobena všechna města a obce s rozšířenou působností. Analytici agentury Datank, která za výzkumem stojí po datové stránce, dělí své hodnocení do dvou hlavních kategorií, **podnikatelské prostředí a přístup veřejné správy**. V rámci výzkumu jsou shrnuty všechny důležité informace a statistická data, která dále rozvíjejí diskuzi o vývoji podnikatelského prostředí v ČR. Pořadí se vyhodnocuje za jednotlivé kraje a také za celou republiku. V celorepublikových výsledcích jsou v letošním ročníku poprvé zohledněny podmínky života v regionech. Místo dobré pro podnikání by totiž mělo být i dobrým místem pro život! Vyhlášovatelem výzkumu je týdeník Ekonom, partnerem Stavební skupina EUROVIA CS a Svaz měst a obcí ČR.

I Zlatý erb 2021 zná své vítěze

Dne 20. září 2021 byly slavnostně vyhlášeny výsledky již 23. ročníku populární soutěže o nejlepší webové stránky a elektronické služby měst a obcí. Soutěže se v letošním roce zúčastnilo více než 400 obcí a měst ze všech 14 krajů ČR.

Ocenění získalo letos celkem 16 nejlepších elektronických prezentací měst a obcí. Celostátní kolo bylo hodnoceno ve třech kategoriích:

- nejlepší webové stránky města,
- nejlepší webové stránky obce a Smart City,
- elektronická služba.

Cena ministryně pro místní rozvoj za nejlepší turistickou prezentaci byla udělena ve dvou kategoriích: 1. města, obce a 2. kraje, regiony. V neposlední řadě byla letos udělena i zvláštní cena za trvalý rozvoj webových stránek.

Věcné dary v podobě drobného vybavení do kanceláří do soutěže již tradičně poskytl Svazu měst a obcí a ti neúspěšnější získali i bezplatný vstup na letošní XXIV. celostátní finanční konferenci Svazu měst a obcí, která se bude konat 25.–26. listopadu 2021 v Clarion Congress Hotel Prague.

A které úřady si letos ceny odnesly?

- Kategorie nejlepší webové stránky města: Jihlava, Bruntál, Hodonín

- Kategorie nejlepší webové stránky obce: Tisá, MČ Praha-Zbraslav, Újezd
- Kategorie Smart City a elektronická služba: Praha 2: Encyklopedie Prahy 2, Hradec Králové: Chatbot – elektronický asistent, Svitavy: Portál Občana

Cena ministryně pro místní rozvoj za nejlepší turistickou prezentaci

- Kategorie města, obce: Oficiální turistický portál města Mariánské Lázně, Františkovy Lázně – když lázně umí překvapit, Vítejte v Táboře – oficiální portál pro turistiku, kulturu a volný čas
- Kategorie kraje, regiony: Oficiální turistický portál Pardubického kraje Vychodni-Cechy, Valašské Klobouky: Valašské Kloboucko, Webová stránka turistické oblasti Kraj blanických rytířů
- Zvláštní cena za trvalý rozvoj webových stránek: Hrad Radyně

Gratulujeme vítězům a těšíme se na příští ročník.

Zdroj: Organizátor konference ISSS

Zpívající lípa se stala stromem roku

Jubilejní 20. titul Strom roku zamířil v roce 2021 ke **Zpívající lípě**, která v minulosti okouzila i Aloise Jiráska, Terezu Novákovou či Bohuslava Martinů, do Telecího v Pardubickém kraji.

Zpívající lípu nominovala za Základní a mateřskou školu Telecí její ředitelka Olga Kosíková se svými žáky. Děti i dospělí na podporu svého favorita uspořádali výstavu, koncert a zpívání u lípy, a dokonce jí natočili vlastní film. Zpívající lípa nebo také Lukášova lípa patří mezi nejmohutnější a nejstarší stromy České republiky a je památná. Její stáří je odhadováno na více jak 700 let.

Přízvisko lípy odkazuje k dobám husitským, působení Českých bratří a jejich pronásledování. Záznamy z období pronásledování

Zpívající lípa

Dubisko valašsko

tajných evangelíků vypovídají o tom, že si v dutině lípy bratr Jiříšek opisoval vypůjčený Nový zákon a Knihu žalmů Starého zákona. Podle poznámek na deskách opisu přitom údajně spotřeboval 1204 lojových svíček. V pověsti se dále vypráví o tom, že když opisoval žalmy, zpíval si je, a poněvadž byl hluchý, sám je neslyšel. Zpěv se nesl z dutiny vysoko do koruny a zazníval střídavě ze všech stran. Díky ozvěně ve veliké dutině nabýval zvláštního zabarvení, které působilo o to víc tajemně právě v noci, kdy stařeček knihy opisoval. Odtud pochází název Zpívající lípa.

Vítězná Zpívající lípa dostala od veřejnosti ve 20. ročníku populární ankety Strom roku pořádané Nadací Partnerství 2635 hlasů.

Smrk ztepilý

Druhé místo obsadil strom s přízviskem **Dubisko valašsko** tvrdé z Kozlovic na Frýdecko-Místecku se ziskem 1783 hlasů. Bronz slaví v Brně, kdy uspěl **Smrk ztepilý** na ulici Ramešova díky podpoře 944 hlasů. Ve zpoplatněném hlasování lidé poslali celkem 7256 hlasů. Díky tomu se podařilo vybrat bezmála čtvrt milionu korun, který Nadace Partnerství rozdělí jako grant mezi letošní finalisty a stromy hrdiny. Výsledné pořadí najdete na www.stromroku.cz.

Příštím vítězem se může stát i váš oblíbený strom.

Příhlášky do 21. ročníku můžete posílat od 23. září 2021 do 22. dubna 2022.

Zdroj www.stromroku.cz

V soutěži Architekt obci 2021 letos zvítězil tandem města Havlíčkův Brod s architektem Alešem Burianem

Soutěž Architekt obci opět ocenila příkladnou dlouhodobou spoluprací samosprávy a architekta. Cenu předala ředitelka Svazu Radka Vladyková v rámci slavnostního večera, který proběhl 21. září při veletrhu FOR ARCH.

Odborná porota soutěže Architekt obci 2021 (Radka Vladyková – Svaz měst a obcí, Petr Velička – Česká komora architektů, Josef Morkus – Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Petr Durdík – Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, Jaromír Kročák – držitel ocenění Architekt obci 2020, Ivan Ryšavý – časopis Moderní obec) diskutovala o přínosu spolupráce pro rozvoj konkrétního sídla u těchto **finalistů soutěže Architekt obci 2021**:

- Havlíčkův Brod a Ing. arch. Aleš Burian
- České Budějovice a Ing. arch. Miroslav Vodák
- Kolín a Ing. arch. MgA. David Mateáško
- Orlová a Ing. arch. Ivan Wahla a Ing. arch. Tomáš Rusín

Cílem soutěže Architekt obci je ocenění tandemu architekt – obec a vyzdvihnutí jejich rolí při procesu výstavby. „Jen pokud funguje dobře spolupráce mezi architekty, inženýry, investory a obcemi, může vznikat kvalitní výstavba,“ řekla Radka Vladyková, výkonná ředitelka Svazu.

Cenu Architekt obci 2021 získal architekt Aleš Burian za dlouhodobou profesionální práci pro rozvoj města Havlíčkova Brodu, především pak kultivaci veřejných prostranství. Cenu za architekta přezvala zástupkyně předního brněnského ateliéru Burian-Křivinka Architects Natalia Polonyankina a místostarosta Havlíčkova Brodu Libor Honzárek. Podle jeho názoru „podstatou dobré spolupráce mezi obcí, architektem, ale třeba i památkáři a občany je konstruktivní diskuse. Jen díky poctivé práci a erudici architekta Buriana a záro-

veň jeho roli schopného rétora a mediátora se podařilo prosadit zásadní změny ve tváři města“.

Porota odůvodnila ocenění Ing. arch. Aleše Buriana těmito slovy: „Jeho působení započalo v Havlíčkově Brodě již v roce 2004. Veřejný prostor se od té doby dočkal realizace nových kvalitních přírodních povrchů, nového mobiliáře a vodních prvků, úpravy parku v bezprostřední návaznosti na historické centrum i nového dopravního uspořádání průjezdu centrem a optimalizace parkování. Za zmínku stojí i odvážné rozhodnutí k odstranění panelového domu z historické zástavby města, které je u nás v současné době ojedinělé. Dlouhodobá spolupráce a kultivace veřejných prostranství vytváří podmínky pro posílení vztahu obyvatel a návštěvníků Havlíčkova Brodu k městu samotnému, ale též výrazně podporuje další funkce centra.

Synergicky jsou do společenského života zapojovány akce kulturně společenského charakteru, což prokazatelně přispělo k oživení náměstí, které se stalo pro občany hojně navštěvovaným centrálním prostorem. Oblibu našla také mobilní dřevěná sezónní scéna. Všemi těmito úpravami se zároveň následně zlepšila i atraktivita centra pro rozvoj obchodu a podnikání. Činnost architekta obsáhla v průběhu let i realizaci dalších záměrů města, jako např. rekonstrukci budovy Staré radnice, která slouží jako významný objekt s kulturním potenciálem pro pořádání výstav, koncertů a dalších kulturních akcí v jedinečném historickém prostředí."

Cena, keramický tác, jež vítězové obdrželi, je stejně jako v minulém roce originálním výtvozem chráněné dílny Toulcův dvůr obecně prospěšné společnosti Envira. Tácy jsou opět ručně malované, a proto je každý z nich originálem. Ceny do soutěže zajistil Svaz měst a obcí.

Ocenění Architekt obci vyhlašuje Ministerstvo pro místní rozvoj ČR spolu se Svazem měst a obcí ČR, časopisem Moderní obec, Českou komorou architektů, Asociací pro urbanismus a územní plánování ČR a společností ABF, a. s.

Zdroj: TZ soutěže Architekt obci 2021, autor fotografie ze slavnostního ceremoniálu: Tomáš Dudek

oznámení

Osobností venkova 2020 a 2021 se stali Josef Bezdíček a Jan Kruml

1. října v prostorách Valdštejnského paláce byli za přítomnosti místopředsedy Svazu Pavla Drahovzala vyhlášeni v rámci ocenění „Síně slávy – pocta za rozvoj venkova“ Josef Bezdíček a Jan Kruml osobnostmi venkova pro rok 2020 a 2021. Ocenění byli za celoživotní přínos českému venkovu.

Do pomyslné Síně slávy byly uvedeny za rok 2020 Josef Bezdíček a za rok 2021 Jan Kruml. Jméno **Jana Krumla** je od počátku spojeno s přípravou českého Programu obnovy vesnice a se vznikem Spolku pro obnovu venkova ČR, jehož byl po Ivanu Dejmalovi druhým předsedou.

Josef Bezdíček, emeritní starosta obce Čermná nad Orlicí a čestný předseda Komory obcí Svazu, zasvětil také většinu svého života hájení zájmů malých obcí. Již v roce 1990 se stává starostou obce Čermná nad Orlicí, která je jednou ze spoluzakládajících obcí Svazu měst a obcí. V té době Čermná nad Orlicí vstoupila i do Spolku pro obnovu venkova, který vedl za celý kraj. V roce

1993 odjíždí do Bavorska, kde se seznamuje s metodou Programu rozvoje venkova a snaží se tyto zahraniční zkušenosti přenést do podmínek své obce. V návaznosti na tyto zkušenosti začíná v roce 1995 propagovat soutěž Vesnice roku a předsedá její komisi ve východních Čechách. V roce 2001 se stává místopředsedou Svazu měst a obcí a předsedou jeho Komory obcí. Do dnešních dnů se zapojuje do činnosti komisí Svazu a účastní se jednání s resorty o nastavení dotační politiky pro český venkov. Josef Bezdíček je neodmyslitelně spjat se Svazem měst a obcí, což potvrzují i jeho slova při přebírání ocenění: „Svaz měst a obcí je moje srdce.“

Ocenění „Síně slávy – pocta za rozvoj venkova“ vyhlašuje Stálá komise Senátu pro rozvoj venkova, ve spolupráci se Spolkem pro obnovu venkova ČR, Svazem měst a obcí ČR a Sdružením místních samospráv ČR. Jako prvním v roce 2018, bylo uděleno ocenění Osobnost venkova Jiřímu Vačkářovi, in memoriam.

Zdroj: SPOV ČR

*Zpívající lípa,
vítězný strom v anketě
Strom roku 2021*

